

SADRŽAJ

Biskupova uskrсна čestitka	3
----------------------------------	---

DOKUMENTI SVETE STOLICE

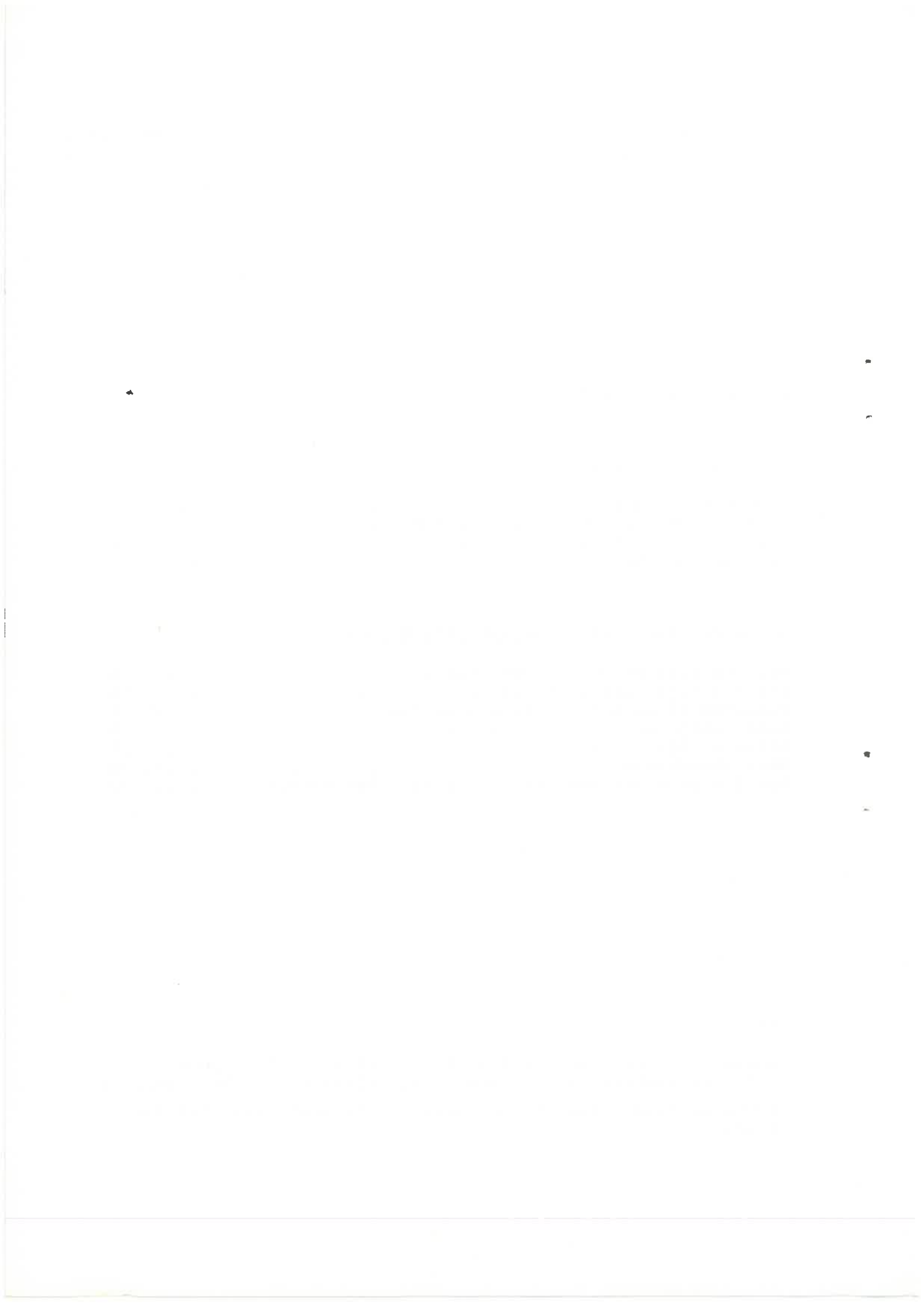
Koncerti u crkvama	5
Upute za proslavu Svjetskog dana mladih	10
Papina poruka mladima	12
Svjetski dan molitve za zvanja	14

DOKUMENTI BISKUPSKOG ORDINARIJATA MOSTAR

Posveta ulja na Veliki Četvrtak	18
Anticipacija uskršne vigilijske	19
Raspored dijeljenja svete krizme 1988. god.	19
Naši pokojnici	20
Oglas knjiga	21
Nova imenovanja	22
Završne proslave marijanske godine u Hercegovini	22

=====

Izdaje: Biskupski ordinarijat Mostar za isključivu upotrebu svećenika Mostarsko-duvanjske i Trebinjsko-mrkanjske biskupije.
Odgovara: Mons. Pavao Žanić, biskup. Umnoženo vlastitim strojevima.

BISKUPOVA USKRSNA ČESTITKA

Sve što živi mora i umrijeti. Taj zakon vrijedi i za čovjeka. Smrt je kazna za grijeh, ona je teška kakvoga bila. Tragična je. Nitko je ne može izbjeći. Baš nitko! Doista je to tragično. Nema tome lijeka i nema nade da se može napretkom čovječanstva, kulture, bogatstva i civilizacije to stanje izmijeniti.

Isus, druga božanska osoba, htijući čovjeka spasiti od besmisla, tragičnosti i vječne propasti, želeći mu podariti ono što mu ljudska moć ne može podariti, posta čovjek, rodi se od Djevice, proživi ljudski vijek i podloži se onome što je za čovjeka najtragičnije - smrti, i to smrti na križu.

Da je na križu sve završilo, bilo bi žalosno, besmisleno i tragično. Ali On, koji nije bio samo čovjek nego i Bog, treći dan uskrsnu i pobijedi smrt, pobijedi pakao, pobijedi besmisao i tragičnost, slomi žalac smrti, pretvori smrt u život, i to u život nad kojim smrt ne vlada - život vječni.

To je, braćo i sestre, veličina, ljepota i snaga uskrsnuća Gospodnjega i uskrsnuća našega. Isusovo uskrsnuće je pobjeda nad njegovim neprijateljima, nad smrću, nad paklom. Onome koji prihvati njegovo uskrsnuće, život nije više tragičan jer mu se sve preokreće u dobro, pa i sama smrt. To snagom vjere i sakramenata. "Tko vjeruje u mene, kaže Isus, ako i umre živjet će i svaki koji živi i vjeruje u mene, sigurno neće nigda umrijeti" (Iv 11,25-26).

Veselimo se, braćo i sestre, u ovo sveto jutro jer uskrsnu nam Gospodin. Uskrsnimo i mi s njim iz ropstva grijeha po svetoj ispovijedi. Okrijepimo se kruhom života koji vodi u život vječni. Ne bilo među nama mržnje ni zavisti, ne bilo psovke ni bludnosti. Zavladao mir i ljubav, onaj mir koji samo Isus može dati.

U toj istini svima vama želim sretan i blagoslovljen Uskrs.

Ovu Biskupovu čestitku treba pročitati narodu na Uskrs za vrijeme pučke mise u svim župama naših biskupija.

Kongregacija za božanski kult

KONCERTI U CRKVAMA

I. GLAZBA U CRKVAMA IZVAN LITURGIJSKIH SLAVLJA

1. Zanimanje za glazbu je jedno od očitovanja suvremene kulture. Mogućnost da se s lakoćom mogu u domovima slušati klasična glazbena djela (radio, ploče, kazete, televizija) ne samo da nije umanjila želju za slušanjem koncerata u živo nego ju je, dapače, povećala. To je pozitivna pojava, jer glazba i pjevanje pomažu uzdizanju duha.

Brojčano povećanje koncerata je u novije vrijeme u nekim zemljama dovelo do toga da se često upotrebljavaju crkve za njihovu izvedbu. Za to se navode razni motivi: potreba ambijenta, jer nije lako naći primjerene prostore; akustički razlozi, a crkve su u tom smislu općenito podesne; estetski razlozi, jer se želi da koncert bude izveden u lijepom ambijentu; razlozi prikladnosti, da se izvedenim kompozicijama dađe njihov naravni ambijent; a onda i praktični razlozi, osobito za koncerte na orguljama, jer crkve općenito govoreći posjeduju taj instrument.

2. Istovremeno s tim kulturološkim tokom Crkva se je našla u novoj situaciji. "Scholae cantorum" nisu imale velike mogućnosti izvođenja svoga uobičajenog repertoara svete polifonske glazbe za vrijeme liturgijskih slavlja.

Zbog toga se je počela ta sveta glazba izvoditi u crkvi ali u obliku koncerta. Isto se je dogodilo i s gregorijanskim pjevanjem koje je postalo dio koncertnih programa u i izvan crkve.

Druga važna činjenica je inicijativa s "koncertima duhovne glazbe": to su "duhovni" koncerti, jer se takva izvođena glazba može smatrati religioznom zbog teme koja se u njima obrađuje i zbog tekstova tih melodija kao i zbog prostora gdje se te izvedbe događaju.

Ti "duhovni koncerti" u nekim slučajevima uključuju i čitanja (biblijska), molitvu i šutnju. Zbog toga se mogu usporediti s "pobožnim vježbama".

3. Zbog sve veće učestalosti koncerata u crkvama, župnicima i rektorima crkava postavljaju se neka pitanja na koja treba odgovoriti.

Ako dopuštenje da se u crkvama održavaju svakovrsni koncerti izaziva u mnogim vjernicima reakciju i neodobravanje, treba reći da i općenito odbijanje koncerata u crkvama mogu loše shvatiti i primiti organizatori koncerata, glazbenici i pjevači.

Ponajprije je važno uzeti u obzir samo značenje crkve i njezinu svrhu. Zbog toga Kongregacija za Božanski Kult smatra prikladnim predložiti Biskupskim Konferencijama i, prema njihovoj mjerodavnosti, Nacionalnim Komisijama za liturgiju i svetu glazbu neke elemente refleksije i interpretacije kanonskih normi o prisutnosti u crkvama raznih vrsta glazbe: glazba i pjevanje za liturgiju, glazba religioznog nadahnuća, nereligiozna glazba.

4. Potrebno je u tom kontekstu ponovno pročitati već objavljene dokumente osobito Konstituciju o sv. liturgiji Sacrosanctum Concilium, Instrukciju Musicam sacram od 5. rujna 1967., Instrukciju Liturgicae instaurationes od 5. rujna 1970.; osim toga, treba imati na umu kanone 1210, 1213 i 1222 Kodeksa kanonskog prava.

U ovom će se pismu govoriti osobito o glazbenim izvedbama izvan liturgijskih slavlja.

Kongregacija za Božanski Kult želi na ovaj način pomoći pojedinim biskupima da donesu valjane pastoralne odluke pri čemu će imati na umu socio-kulturalnu situaciju određenog ambijenta.

II. ELEMENTI REFLEKSIJE

Narav i svrha crkve

5. Prema tradiciji, koju objašnjava Obrednik posvete crkve i oltara, crkva je, prije svega, mjesto gdje se okuplja narod Božji. Taj narod "sabran u jedinstvu Oca, Sina i Duha Svetoga je Crkva, Božji hram sazidan živim kamenjem, u kojem se klanja Ocu u duhu i istini. S pravom je već od starine značenje riječi 'crkva' prošireno i na zgradu u kojoj se okuplja kršćanska zajednica da bi čula riječ Božju, zajedno molila, primala sakramente, slavila euharistiju" i klanjala joj se kao trajnom sakramentu (usp. Blagoslov ulja i posveta crkve i oltara, C.E.I., 1980, pogl. II,1).

Zato se crkva ne može smatrati jednostavno kao "javno" mjesto otvoreno za svakovrsne skupove. Crkva je sveto mjesto, tj. posvetom ili blagoslovom "odijeljeno", i to trajno, za kult Boga.

Kao vidljivo zdanje crkva je znak Crkve koja putuje ovom zemljom; ona je slika koja naviješta nebeski Jeruzalem; ona je mjesto u kojem se već ovdje ostvaruje zajedništvo Boga i ljudi. U gradskim i seoskim naseljima crkva je također kuća Božja, tj. znak Božjeg boravka među ljudima. Ona ostaje sveto mjesto i onda kada se u njoj ne odvija liturgijsko slavlje.

U vremenu užurbanosti i buke, osobito u velikim gradovima, crkva je i mjesto prikladno da u njemu ljudi, u tišini ili molitvi, nađu duševni mir ili svjetlost vjere.

To će biti moguće samo ako crkve sačuvaju svoj identitet. Kada se crkve upotrebljavaju u svrhe koje im nisu vlastite, dolazi u opasnost njihovo obilježje kao oznaka kršćanskog otajstva a to onda škodi više ili manje pedagogiji vjere i senzibilitetu Božjeg naroda, kako to izriče Gospodinova riječ: "Moja je kuća kuća molitve" (Lk 19,46).

Važnost svete glazbe

6. Sveta glazba, i vokalna i instrumentalna, zaslužuje pozitivno vrednovanje. Svetom glazbom ovdje smatramo "onu koja, stvorena radi slavljenja božanskog kulta, posjeduje svetost i vrijednost oblika" (MS, br. 4a). Crkva je promatra kao "blago neprocjenjive vrijednosti koje se ističe između ostalih izraza umjetnosti" i priznaje joj "ministerijalnu ulogu u svetoj službi" (usp. SC, br. 112); Crkva preporuča "da se s najvećom brigom čuva i promiče blago svete glazbe" (SC, br. 114).

Kada se sveta glazba izvodi za vrijeme liturgije, mora se pridržavati ritma i modaliteta koji su vlastiti tom slavlju. To nerijetko traži da se ograniči upotreba djela koja su stvorena u vrijeme kada se aktivno sudjelovanje vjernika nije preporučalo kao izvor autentičnog kršćanskog duha (usp. SC, br. 14; Pio X, Tra le sollecitudini).

Ta promjena u izvedbi glazbenih djela je analogna onima koje su se dogodile i s drugim umijećima na liturgijskom području: npr., prezbiteriji su zadobili nove

oblike uvođenjem predsjedateljevog sjedišta, ambona, oltara "prema puku". To nije bio prezir prema prošlosti nego je bilo potrebno zbog važnijeg cilja kao što je sudjelovanje zajednice. Moguće ograničenje izvedbe rečenih glazbenih djela može se nadomjestiti njihovom cjelovitom prezentacijom izvan liturgijskih slavlja u obliku koncerata svete glazbe.

Orgulje

7. Upotreba orgulja se danas ograničava na malo intervenata u vrijeme liturgijskih slavlja. U prošlosti su orgulje zamjenjivale aktivno sudjelovanje vjernika i nekako ispunjavale prisustvovanje onih koji su bili "nijemi i nepomični promatrači" slavlja (Pio XI, Divini cultus, br. 9).

Orgulje mogu pratiti i podržavati sveto pjevanje i zajednice i "scholae" u vrijeme liturgijskog slavlja. Ali zvuk orgulja ne smije potisnuti molitve ili pjesmu svećenika koji predsjeda slavlju, a isto vrijedi i s obzirom na čitanje lektora ili đakona.

Orgulje moraju šutjeti, prema tradiciji, i za pokorničkih vremena (Korizma i Veliki Tjedan), u vrijeme Došašća, i u liturgiji za pokojne; u tim prilikama zvuk orgulja je dozvoljen samo kao pratilac pjevanja.

Bit će dobro da se orgulje upotrebljavaju, pa i nadugo, radi pripreme i zaključivanja slavlja.

Veoma je važno da u svim crkvama, ali osobito u onim istaknutijima, postoje kompetentni glazbenici i kvalitetni glazbeni instrumenti. Neka se vodi posebna briga o orguljama koje su, doduše, iz prošlih vremena ali uvijek dragocjene zbog nekih svojih odlika.

III. PRAKTIČNE ODREDBE

8. Propis o upotrebi crkve donosi kan. 1210 Kodeksa Kanonskog prava: "Neka se u sveto mjesto pripusti samo ono što služi vršenju ili promicanju kulta, pobožnosti i vjere, a neka se zabrani što nije u skladu sa svetošću mjesta. Ali ordinarij može za pojedini slučaj dopustiti i druge upotrebe koje nisu suprotne svetosti mjesta".

Načelo da upotreba crkve ne smije biti protivna svetosti mjesta određuje i kriterij po kojemu se vrata crkve trebaju otvoriti koncertu svete ili religiozne glazbe ali i zatvoriti svakoj drugoj vrsti glazbe. Npr., i najljepša simfonijska glazba nije po sebi odmah i religiozna. Da je religiozna - to treba izričito proizlaziti iz izvorne namjene glazbenih komada ili pjesama i iz njihovog sadržaja. Nije u skladu sa zakonom programirati u nekoj crkvi izvedbu glazbe koja nije religioznog nadahnuća i koja je sastavljena da bi bila izvedena u određenim profanim prilikama i to bez obzira da li je posrijedi klasična ili suvremena glazba, visoke umjetničke vrijednosti ili pak narodna: to ne bi bilo poštivanje svetog obilježja crkve a sama glazba bi bila izvedena u okolnostima koje joj nisu konaturalne.

Crkvenoj vlasti pripada slobodno vršenje svojih ovlasti u svetim mjestima (usp. kan. 1213) a to znači i određivati upotrebu crkava kojom će se čuvati njihovo sakralno obilježje.

9. Sveta glazba, tj. ona koja je sastavljena za liturgiju, ali koja zbog određenih razloga ne može biti izvedena za vrijeme liturgijskih slavlja, i religiozna glazba, tj. ona koja se nadahnjuje tekstom Sv. Pisma ili liturgije ili pak koja

poziva k Bogu, Djevici Mariji, svecima ili Crkvi, mogu naći mjesta u crkvi ali izvan liturgijskih slavlja. Zvuk orgulja i druge glazbene izvedbe, i vokalne i instrumentalne, mogu "služiti pobožnosti i vjeri ili ih poticati". Takve izvedbe imaju svoju osobitu korisnost:

a) da pripreme na glavna liturgijska slavlja ili pak da uvećaju svečanost izvan liturgijskih slavlja;

b) da istaknu osobito obilježje raznih liturgijskih vremena;

c) da u crkvi stvore ozračje ljepote i meditacije, što će pomoći i promicati raspoloženje prihvaćanja vrijednosti duha, pa i u onima koji su daleko od Crkve;

d) da stvore ambijent koji će učiniti lakšim i pristupačnijim navještaj Božje riječi: npr., susljedno čitanje Evanđelja;

e) da održi živim blago crkvene glazbe koje se ne smije izgubiti: glazbu i napjeve koji su bili sastavljeni za liturgiju ali koji se danas uopće ne mogu ili ne mogu s lakoćom uvrstiti u liturgijska slavlja; duhovne glazbe, kao što su oratoriji, religiozne kantate koje su i dalje nosioci duhovnih sadržaja;

f) da pomognu posjetiocima i turistima da bolje razumiju sakralno obilježje crkve kao što su koncerti na orguljama predviđeni za određene sate.

10. Kada netko predloži održavanje koncerta u crkvi, pripada ordinariju da da dozvolu "per modum actus" (usp. kan. 1210). To se treba shvatiti u odnosu na prigodne koncerte. Stoga se isključuje kumulativno dopuštenje, npr., u okviru nekog festivala ili ciklusa koncerata.

Kada ordinarij smatra potrebnim, može, u okolnostima predviđenim Kodeksom Kanonskog prava, kan. 1222 par. 2, odrediti neku crkvu, koja više ne služi kultu, kao "auditorium" da bi se izvodila sveta ili religiozna glazba, a i da bi se izvodila profana glazba, samo ako je u skladu sa svetošću mjesta.

U tom pastoralnom zadatku ordinarij će naći pomoć i savjet u Biskupskoj komisiji za liturgiju i svetu glazbu.

Da bi se očuvala svetost crkve treba se držati, s obzirom na dozvoljavanje koncerata, slijedećih uvjeta, koje ordinarij mjesta može pobliže odrediti:

a) Treba na vrijeme pismeno zamoliti ordinarija mjesta i naznačiti datum koncerta, sat i program koji sadrži djela i imena autora;

b) Nakon što se od biskupa dobije dozvola, župnici i rektori crkava moći će dopustiti upotrebu crkve korovima i orkestrima koji budu imali gore naznačene uvjete;

c) Ulaz u crkvu mora biti slobodan i besplatan;

d) Izvođači i slušatelji moraju biti odjeveni i ponašati se sukladno sakralnom obilježju crkve;

e) Glazbenici i pjevači će izbjegavati da zaposjednu prezbiterij. Traži se najveće poštovanje prema oltaru, sjedištu misnika i ambonu;

f) Presveti oltarski sakrament, ukoliko je moguće, čuvat će se u pokrajnjoj kapeli ili na nekom drugom sigurnom i doličnom mjestu (usp. C.I.C., kan. 938, par. 4);

g) Koncert će biti prezentiran i eventualno popraćen tumačenjima koja nisu samo umjetnička i povijesna nego i onima koja pomažu bolje nutarnje razumijevanje i sudjelovanje slušatelja;

h) Organizator koncerta pismeno će osigurati građansku odgovornost, troškove, ponovno uređenje zgrade i eventualne štete.

11. Ovdje iznijete praktične odredbe žele biti od pomoći biskupima i rektorima crkava u pastoralnoj brizi koja na njih spada da u svakom slučaju očuvaju vlastiti značaj crkve koja je namijenjena slavljenjima, molitvi i šutnji.

Takve odredbe ne smiju se shvatiti kao nedostatak zanimanja za glazbenu umjetnost.

Blago svete glazbe ostaje svjedočanstvo kako kršćanska vjera može promicati ljudsku kulturu.

Postavljajući na pravo mjesto vrijednost svete ili religiozne glazbe, kršćanski glazbenici i zaslužni članovi "scholae cantorum" trebaju se osjetiti potaknuti da nastave tu tradiciju i da je očuvaju živu na službu vjere kako je to izrekao II. Vat. Sabor u svojoj poruci umjetnicima: "Ne odbijajte da svoj talent stavite u službu božanske istine. Svijet u kojem živimo ima potrebu za ljepotom da ne bi upao u očajanje. Ljepota kao i istina stavlja radost u srce ljudi. A to se događa zahvaljujući vašim rukama" (usp. II. Vat. Sabor, Poruka umjetnicima, 8. prosinca 1965.).

U Rimu, 5. studenoga 1987.

Paul Augustin Card. Mayer
prefekt

+ Virgilio Noè
nadb. tit. Vancaria,
tajnik

UPUTE ZA PROSLAVU SVJETSKOG DANA MLADIH

(*Cvjetnica 1988*)

I. SMISAO

Svjetski dan mladih ustanovio je papa Ivan Pavao II. god. 1985. On je odredio njegovu proslavu u Crkvi svake godine na Cvjetnu nedjelju:

- kao rječiti znak činjenice da je Crkva bliska mladima i njihovim problemima;
- kao povlašteni trenutak u kojemu mladi proživljuju svoje crkveno zajedništvo, okupljeni u svojoj biskupiji sa svojim biskupom i, na međunarodnoj razini, s Papom;
- kao najprikladnije vrijeme za pastoral i za kršćanski odgoj mladih u biskupijama, župama, pokretima i udruženjima;
- kao zgodno sredstvo evangelizacije;
- kao dan molitve cjelokupne Crkve za mlade i s mladima.

II. TEMA

Kao temu Svjetskoga dana mladih 1988. Papa je izabrao riječi što ih je izrekla Marija u Kani Galilejskoj: "Što god vam rekne, učinite!" (Iv 2,5), riječi koje se odnose na srž života svakog vjernika, tj. na jedinstvo vjere i života. Pastoralni cilj Svjetskoga dana, dakle, jest potaknuti mlade:

- da slušaju Isusa koji nam danas govori na razne načine, a naročito preko Svetog pisma i crkvenog učiteljstva;
- da čine ono što Isus kaže (poslušnost vjere).

To je vrlo važan pastoralni zadatak jer su ljudi, uključujući tu i mlade, u naše vrijeme sve više skloni nekakvom selektivnom kršćanstvu u pogledu morala, kršćanstvu bez angažmana i odvojenom od svagdanjeg života.

III. PROGRAM PRIPREVE

Ne valja svoditi Svjetski dan mladih na samu vanjsku proslavu. U svojoj poruci mladima Papa inzistira na potrebi da se taj dan pripravi na produbljeni način u svakom pogledu, tj. u biskupijama, župskim zajednicama, pokretima i udruženjima mladih. Da bi se to postiglo, korizma pruža najprikladnije ozračje.

Evo nekoliko praktičnih prijedloga za program priprave:

- nastojati da se što brže proširi tekst Papine poruke mladima prigodom Svjetskoga dana mladih 1988 (tu je između ostaloga, važna i uloga katoličkih sredstava priopćivanja);
- produbiti neke aspekte središnje teme Dana u katehezama, naročito na duhovnim vježbama i rekolekcijama, organiziranim za mlade za vrijeme trajanja korizme;
- organizirati hodočašća mladih u marijanska svetišta, gdje će se razmišljati o riječima što ih je izrekla Marija na svadbi u Kani galilejskoj;
- proučavati i razmišljati u skupinama najnoviju Papinu encikliku "Redemptoris Mater".

IV. PROSLAVA

Is čitanja pisama biskupa na Papinskom vijeću za laike proizlazi da se, nakon dvije godine iskustva, proslava Svjetskog dana mladih, na nedjelju Cvjetnice, odvija već prema uobičajenoj općoj shemi koja sadrži tri glavne točke:

- molitveno bdjenje mladih u subotu navečer;
- euharistijsko slavlje Cvjetne nedjelje, gdje biskup upućuje riječ mladima koji u njemu sudjeluju;
- razne popratne manifestacije što ih mladi organiziraju za mlade (npr. konferencije, susreti i odgovarajuće izložbe).

Proslava Svjetskog dana mladih usmjerena je prema vazmenom misteriju. Stoga ona nipošto nije zapreka za proživljavanje tog liturgijskog vremena. Naprotiv, ona može poslužiti mladima kao lijep uvod u Sveti tjedan.

V. KONTEKST

Moramo imati na umu crkveni kontekst u kojem će se odvijati i priprava i proslava Svjetskog dana mladih, tj.:

- Marijina godina na koju se direktno odnosi tema Svjetskog dana mladih. Marija se tu pojavljuje pred mladima kao Majka i Učiteljica koja im pokazuje put života i kao primjer potpuno proživljene vjere ("Blažena koja povjerova" - Lk 1,45).
- Biskupska sinoda 1987. o zvanju i poslanju laika u Crkvi i svijetu, koja je poklonila posebnu pažnju mladima. U tom pogledu, sinodalni oci kažu u svojoj poruci narodu Božjem:

"U mladima smo upoznali istinsku snagu za Crkvu današnjice i sutrašnjice. Mladima je upućena u našoj pastoralnoj skrbi posebna pažnja. Pozivamo ih da slijede Krista u korjenitom prihvatanju Križa i u sigurnosti Uskrsnuća, koj je ishodište njihova djelovanja u Crkvi, temelj istinitog životnog programa i autentične nade" (br. 8).

PAPINA PORUKA MLADIMA

(Cvjetnica 1988)

Dragi moji mladi!

1. I ove godine obraćam se vama da vam najavim slijedeći Svjetski dan mladih, koji će u mjesnim Crkvama biti proslavljen na nedjelju Cvjetnicu 1988. Taj će dan imati poseban značaj jer Crkva proživljava Marijinu godinu, koju sam otvorio na svetkovinu Duhova i čiji ću svršetak proslaviti 15. kolovoza, na svetkovinu Velike Gospe.

Na kraju drugoga tisućljeća kršćanske ere, u kritičnom trenutku povijesti našega svijeta koji razdiru toliki teški problemi, Marijina godina predstavlja za sve nas naročiti dar. U toj se godini Marija javlja pred našim očima u novom svjetlu: kao Majka čije je srce prepuno ljubavi, nježnosti i osjećajnosti i kao Učiteljica koja nas predvodi na putu vjere pokazujući nam smjer života. Stoga je Marijina godina godina u kojoj na poseban način slušamo Marijin glas. To se odnosi i na slijedeći Svjetski dan mladih. Ovaj put, dragi moji mladi, Marija je ona koja vas poziva! Poziva vas na sastanak jer vam ima mnogo toga reći! I, kao i prethodnih godina, vi ćete se, siguran sam, predvoditi svojim pastirima, aktivno angažirati u proslavi Dana mladih.

2. Dakle, središte Svjetskoga dana mladih 1988. bit će Marija, Djevica i Majka Božja, a Dan mladih bit će dan slušanja njezina glasa. Što će nam reći Marija, naša Majka i naša Odgojiteljica? Ima jedna rečenica u Evanđelju kojom se Marije očituje doista kao Učiteljica i Odgojiteljica. To je rečenica koju ona izgovara na svadbi u Kani Galilejskoj. Pošto je rekla svom Sinu: "Nemaju vina", kaže slugama: "Što god vam rekne, učinite!" (Iv 2,5).

Upravo sam te riječi odabrao kao nit vodilju za Svjetski dan mladih. U njima se nalazi vrlo važna poruka koja vrijedi za sve ljude i sva vremena. "Što god vam rekne, učinite!" znači: slušajte Isusa, mojega Sina, slijedite njegovu Riječ i imajte pouzdanje u Njega! Naučite reći "da" Gospodinu u svakoj prilici svojega života! To je poticajna poruka koja nam je svima potrebna.

"Što god vam rekne, učinite!". Tim je riječima Marija nadasve izrazila najdublju tajnu vlastitoga života. Iza tih riječi nalazi se ona čitava. Ustvari, njezin je život bio jedan duboki "da" Gospodinu. Jedan "da" radosti i pouzdanja. Marija, milosti puna, bezgrešna Djevica, proživjela je čitavu svoju egzistenciju potpuno otvorena Bogu, potpuno u skladu s njegovom voljom, i u najtežim časovima, koji su dostigli svoj vrhunac na brdu Golgoti, podno križa. Nikada nije povukla svoj "da", jer je predala sav svoj život u ruke Božje: "Evo službenice Gospodnje, neka mi bude po riječi Tvojoj" (Lk 1,38). U vezi s time ja sam napisao u enciklici "Redemptoris Mater": "Prigodom Navještenja, zapravo, Marija se predala potpuno Bogu, očitujući poslušnost vjere. Onome koji joj je progovorio po svom glasniku i iskazujući mu "potpuno poštovanje razuma i volje". Ona je, dakle, odgovorila čitavim svojim ljudskim i ženskim "da". U taj odgovor vjere bila je uključena savršena suradnja s pomoću djelatne milosti Božje i savršena otvorenost djelovanju Duha Svetoga" (br. 13).

"Što god vam rekne, učinite!" Ta kratka rečenica sadrži čitav plan života Marije Odgojiteljice i Učiteljice koji je ona ostvarivala kao prva učenica Gospodinova i o kojemu nam danas daje pouku. Taj se plan života oslanja na čvrst i siguran temelj koji se zove Isus Krist.

3. Svijet u kojem živimo potresaaju razne krize. Jedna od najopasnijih među njima jest gubitak smisla života. Mnogi naši suvremenici izgubili su pravi smisao života. Nadomjestak za to traže u neobuzdanoj potrošačkoj razularenosti, u drogi i u erotizmu. Traže sreću, ali rezultat njihova traženja jest duboka žalost, praznina srca i, nerijetko, očaj.

U toj situaciji, mnogi si mladi postavljaju osnovna pitanja: Kako mogu proživjeti svoj život, a da ga ne izgubim? Na kakvim temeljima da gradim svoj život kako bi on bio zaista sretan život? Što mi je činiti da dam smisao svojem životu? Kako da se ponašam u često kompliciranim prilikama života - u svojoj obitelji, u školi, na sveučilištu, na radu, u krugu svojih prijatelja? Sve su to katkada dramatična pitanja, koja si danas, sigurno, postavljaju mnogi od vas, dragi moji mladi.

Uvjerem sam da svi vi želite graditi svoj život na čvrstim temeljima, koji će biti u stanju odoljeti neizbježnim kušnjama. Želite da ~~izgradite~~ svoj život na čvrstoj stijeni. Pogledajte, dakle, ispred sebe na Mariju, nazaretsku Djevicu, poniznu službenicu Gospodnju, koja vam pokazuje na svojega Sina i koja vam govori: "Što god vam rekne, učinite", to jest: slušajte Isusa, pokoravajte se Isusu i njegovim zapovijedima, imajte pouzdanja u Njega! To je jedini životni program po kojemu možete zaista uspjeti u životu i biti sretni. To je također jedini izvor iz kojega možete crpiti najdublji smisao života.

Prošle godine, prigodom Svjetskoga dana mladih, razmišljali ste o Ivanovim riječima: "Upoznali smo ljubav Božju prema nama i povjerovali u nju" (1 Iv 4,16). A ove godine, dragi moji mladi, Marija vam razjašnjuje što znači vjerovati u Boga i ljubiti ga. Vjera i ljubav ne mogu se svesti na same riječi i na neodređene osjećaje. Vjerovati u Boga i ljubiti Boga znači uskladiti prema tome čitav svoj život u svjetlu Evanđelja. A to nije lako. Da, potrebna je često hrabrost da bismo se suprotstavili modi i misaonim strujama ovoga svijeta. No, kako rekoh, to je jedini životni program po kojemu možemo zaista uspjeti u svom životu i biti sretni.

To je pouka Marijina na svadbi u Kani, pouka koju želimo produbiti i prihvatiti prigodom Svjetskog dana mladih 1988.

Dragi moji mladi, pozivam vas sve da sudjelujete u tom važnom događaju. Dođite poslušati glas Isusove Majke, Vaše Majke i Učiteljice!

4. Kako ne bi postala običnom vanjskom i površinskom proslavom, proslava Svjetskog dana mladih iziskuje razrađenu pripravu u biskupskom pastoralu, u grupama, pokretima i udruženjima mladih, i to naročito tijekom korizme.

Stoga vas pozivam sve da krenete putem duhovne priprave kako biste mogli bolje primiti i milost Marijanske godine i dar Svjetskoga dana mladih 1988. Razmišljajte o životu Marijinu! Razmišljajte o njemu naročito vi, djevojke! Za vas Bezgrešna Djevica predstavlja uzvišeni primjer žene svjesne svojega dostojanstva i svojega zvanja. Razmišljajte o Marijinu životu i vi, mladići! Slušajući riječi što ih je Marija izgovorila u Kani Galilejskoj: "Što god vam rekne, učinite!", nastojte od početka graditi svoj život na čvrstom temelju kojemu je ime Isus! Želio bih da vas vaše razmatranje o Marijinoj tajni potakne na nasljedovanje njezina života. Naučite od nje slušati i slijediti Riječ Božju (usp. Iv 2,5), naučite ostati bliski Gospodinu makar vas to skupo stajalo (usp. Iv 19,25). Želio bih da vas razmatranje Marijine tajne potakne da molite s pouzdanjem. Nastojte otkriti ljepotu krunice! Neka ona postane vjerni pratilac čitavog vašeg života!

Završavam ovu kratku poruku pozdravljajući srdačno sve mlade svijeta. Znajte da je Papina molitva bliza svakom od vas.

Neka vas prati moj apostolski blagoslov na čitavom putu duhovne priprave za Svjetski dan mladih 1988. a i za vrijeme njegove proslave u vašim biskupijama.

Vatikan, 13. prosinca 1987, na treću adventsku nedjelju.

Ivan Pavao II.

SVJETSKI DAN MOLITVE ZA ZVANJA

1. S veseljem i nadom, u ozračju uskrasne radosti, slavit ćemo u nedjelju idućeg 24. travnja Svjetski dan molitve za zvanja.

Prošlo je 25 godina otkada je nezaboravni časne uspomene papa Pavao VI., pozvao svu Crkvu da moli za duhovna zvanja na jedan posebni dan a što ima svoj razlog u naučavanju (Mt 9,38; Lk 10,2) i primjeru Kristovom (Lk 6,12) kao i u samoj naravi tog poziva, koji je otajstvena i transcendentna zbilja čiji je izvor sam Bog, i u ulozi molitve kao djelotvornog sudjelovanja u Očevom spasi-
njskom planu.

Utješno je što se je u ovim godinama u raznim dijelovima svijeta osjetno povećao broj onih koji prihvaćaju svećeništvo ili izražavaju želju da slijede Krista u "evanđeoskim savjetima"; to je dokaz da zauzetost i upornost u radu za zvanja donose vrijedne plodove ondje gdje se u vinogradu Gospodnjem radi sa srcem punim povjerenja, otvorenim i neumornim. Križa se nadvladava ondje gdje se vjera intenzivno živi, gdje se ostvaruje reevangelizacija i gdje se u osobnom životu utjelovljuje Kristovo vazmeno otajstvo.

2. Danas se u Crkvi živo osjeća potreba i nužnost za nastavljačima djela u svetom Redu, u misijama i u raznim redovničkim zajednicama i Svjetovnim institutima.

Kao hitan poziv odjekuju Gospodinove riječi: "Podignite oči svoje i pogledajte polja: već se bjelasažu za žetvu" (Iv 4,35), "Molite Gospodara žetve da pošalje radnike u svoju žetvu" (Mt 9,38). Prevažno je da ovaj poziv prihvatimo s vjerom punom pouzdanja. Bez osobite, redovite, ustrajne i pouzdane molitve nema istinskog pastoralnog zvanja. Ta molitva treba biti izraz vlastite nutarnje raspoloživosti za djelotvornu suradnju u promicanju zvanja; treba moliti sve što je potrebno ne samo za nova zvanja nego i za ustrajnost onih koji su pozvani, za njihovo posvećenje, za plodnost njihovog poslanja.

3. Dan zvanja postaje posebno znakovit u slavljenju Marijanske godine jer je to vrijeme okupljanja svih, pastira i vjernika, oko Marije, Spasiteljice majke, koja je model svakog poziva i posrednica zvanja.

Onaj tko je pozvan i uzdiže svoj pogled prema Mariji nalazi u njoj savršeni model spoznavanja Božjeg nauma, odlučne spremnosti nasljedovanja Gospodina sukladno njegovoj volji, poniznog i radosnog prihvaćanja žrtava koje uključuje takav izbor služenja i ljubavi (usp. Lk 1,28-32; Iv 19,25).

Kada vjerska zajednica izvršava svoje dužnosti s obzirom na brigu za zvanja, u presvetoj Mariji gleda onu koja "s mnogostrukim zagovorima nastavlja zadobivati darove vječnog spasenja" (Lumen Gentium, 62) - a to znači i darove zvanja - i zasniva je kao majku svih zvanja. Naime, majčinskom ljubavlju ona sudjeluje u preporođenju i oblikovanju sinova i kćeri Crkve. Riječi koje joj je Isus uputio u času križa: "Ženo, evo ti sina" i riječi učeniku: "Evo ti majke" (Iv 19,26-27) određuju Marijino mjesto u životu Kristovih učenika i izražavaju njezino novo duhovno materinstvo, u redu milosti, da ona izmoli dar Duha Svetoga koji podiže nove sinove Božje (usp. Redemptoris Mater, 44).

4. Stoga upravimo svoj pogled Mariji da bismo vidjeli i častili ne samo onu koja je odabrana, nagovještena, pripremljena i pozvana više i bolje nego itko odgovorila posebnom pozivu koji joj je Bog uputio nego i onu koja je više od svih zainteresirana da Božji naum spasenja zahvati sve i svakoga, prema divnoj rasporedbi Boga koji sve poziva na suradnju s Njim (usp. 1 Tim 2,4).

Pozivam braću u episkopatu, svećenike njihove suradnike, redovničke redove i kongregacije (osobito ako su posebnom karizmom pozvani za službu za zvanja), katehete, učitelje i sve koji su na razne načine zauzeti u apostolatu zvanja da u nedjelju "Dobrog Pastira" i tijekom ove Marijanske godine ističu u svojoj poduci tu majčinsku Marijinu prisutnost u promicanju i vođenju zvanja.

Neka marijanska svetišta širom svijeta postanu povlaštena mjesta poticaja i središta usrdne molitve za zvanja da bi naše molbe Gospodaru žetve bile uslišane pod Marijinom zaštitom.

Još jednom pozivam kršćanske obitelji, koje se opisuju kao prvo sjemenište i nenadomjestivi izvor zvanja (usp. *Optatum totius*, 2), da znadu stvoriti ozračje kršćanske i marijanske molitve koje će u djeci poticati spremnost na slušanje Gospodinovog poziva i njihov plemeniti odaziv i radosnu ustrajnost.

Posebno s obzirom na mlade moja poruka postaje poziv i poticaj. Želio bih da se mladež svega svijeta više približi Mariji. Ona u sebi nosi nerazorivo obilježje neprolazne mladosti i ljepote. Neka mladi sve više u nju imaju povjerenja i neka njoj povjere život koji je pred njima.

Mariji, majci Božje milosti, povjeravam zvanja. Neka novo proljeće zvanja, njihovo povećanje u svoj Crkvi postane posebni znak njezine majčinske prisutnosti u Kristovom otajstvu u našem vremenu i u otajstvu njegove Crkve po svoj zemlji!

POMOLIMO SE

"Tebi se utječemo, majko Crkve. Utječemo se tebi koja si sa svojim 'neka bude' otvorila vrata Kristovoj nazočnosti u svijetu, u povijesti i u dušama jer si prihvatila poziv Svevišnjeg u poniznoj šutnji i u posvemašnjoj spremnosti.

Učini da i danas mnogi muškarci i žene znaju čuti poziv tvoga Sina: "Slijedi me"! Učini da smognu snage napustiti svoje obitelji, svoja zanimanja, svoje zemaljske nade i da slijede Krista na putu kojim je on pošao.

Pruži svoju majčinsku ruku na misionare širom svijeta, na redovnike i redovnice koji se brinu za starije osobe, za bolesnike, za osobe sa smetnjama, za siročad; pruži svoju ruku na zauzete poučavanjem drugih, na članove svjetovnih instituta koji su mjesta dobrih djela u tišini; pruži svoju ruku na one koji u klauzurama žive svojom vjeru i ljubav i mole za spas svijeta. Amen!"

S tim željama podjeljujem svoj Apostolski blagoslov vama, časna braćo u episkopatu, svećenicima, redovnicima, redovnicama i svem Božjem narodu a posebno mladićima i djevojkama koji s plemenitim zanosom prihvaćaju Isusov poziv da ga slijede.

Iz Vatikana, 16. listopada 1987.

Ivan Pavao pp. II

KONGREGACIJA
ZA KATOLIČKI ODGOJ

Broj: 54/88/7

Rim, 8. siječnja 1988.

Predmet: 25. Svjetski dan molitve za zvanja: 24. travnja 1988.

- Uzoritim i presvjetlim predsjednicima Biskupskih konferencija
- Prečasnim predsjednicima Konferencija viših poglavara i poglavarica
- Gospodi generalnim voditeljima i voditeljicama Svjetovnih Instituta.

Uzoriti,
Preuzvišeni,
Prečasni poglavari i prečasne poglavarice,
Poštovani voditelji i voditeljice Svjetovnih Instituta,

Imamo čast da Vam uputimo primjerak Poruke sv. Oca za 25. Svjetski dan molitve za zvanja koji će se slaviti 24. travnja 1988., na 4. vazmenu nedjelju.

U suglasju s Kongregacijom za Istočne Crkve, za Redovnike i Svjetovne Institute, za Evangelizaciju naroda molimo uzorite i presvjetle predsjednike Biskupskih konferencija da priopće tekst časnog Dokumenta biskupskim ordinarijima, direktorima nacionalnih središta za zvanja i drugim odgovornim tijelima koja su ustanovljena s tom svrhom.

Želimo uputiti isti poziv i prečasnim predsjednicima i predsjednicama viših poglavara i poglavarica kao i gospodi generalnim voditeljima i voditeljicama Svjetovnih Instituta da izvole obavijestiti osobe i zajednice u njihovoj kompetenciji.

Svrha ovog Svjetskog dana je ona koju su zadale i objasnile papinske poruke upućene svake godine svojoj Crkvi: taj je Dan javno svjedočanstvo zajednice u molitvi da sluša Gospodinovu zapovijed: "Molite Gospodara žetve da pošalje radnike u svoju žetvu" (Mt 9,38; Lk 10,2); on je jak trenutak molitve bez prestanka; on potvrđuje prvenstvo vjere i milosti s obzirom na ono što se odnosi na duhovna zvanja.

U isto vrijeme ovaj Svjetski dan daje priliku za duhovne inicijative i poziva vjernike, osobito mlade, da dođu pred Boga kao oni koji su spremni slušati i biti na raspolaganju. Povodom Marijanske godine svi će Pastiri biti brižljivi da vjernike svake dobi i društvenog položaja približe Mariji, posrednici i modelu svakog pozvanoga, i da vrednuju marijansku molitvu kao središnji trenutak pastoralne djelatnosti u korist duhovnih zvanja.

Među djelatnostima koje pripremaju, prate i sljede slavlje Svjetskog dana zaslužju da budu spomenute: euharistijski skupovi kojima predsjedava biskup ili neki drugi Pastir i u kojima obilno sudjeluju vjernici; molitvena bdjenja i susreti mladih obaju spolova; svjedočanstvo osoba duhovnih zvanja; kateheza i animacija obitelji, župe, škole; neke osobite inicijative s rođacima svećenika, sjemeništara i posvećenih osoba. Vrlo vrijednim se pokazuje iskustvo da se predloži jedna godišnja tema za molitvu i razmišljanje koje se nadahnjuje na riječima sv. Oca i koje odgovara najhitnijim potrebama mjesnih zajednica.

Marijina svetišta, kojih posvuda ima, mogu postati povlaštena mjesta animiranja, promicanja i praćenja duhovnih zvanja. Te su crkve prave "dvorane" gdje sve vrste vjernika imaju sretnu mogućnost da se uključe u duboku molitvu s Marijom, Isusovom majkom (usp. Dj 1,14).

U mnogim biskupijama taj se Dan produljuje na određeni period koji je posvećen posebnim djelatnostima u vezi zvanja: npr., produlji se na jedan tjedan, mjesec, na vrijeme od 4. vazmene nedjelje do Duhova. Neki se obilno služe i sredstvima javnog priopćavanja.

Iako Crkva izražava poštovanje prema svakom zvanju, ipak prigodom Svjetskog dana molitve za zvanja hoće svoju pažnju usredotočiti osobito na duhovna zvanja, tj. na zaređene službe (prezbiterat i đakonat), redovnički život u svim njegovim oblicima (muški i ženski, kontemplativni i apostolski, klerički i laički), družbe apostolskog života, svjetovne institute s njihovim različitim funkcijama i članovima, misionarski život u striktnom smislu misijske "ad gentes".

Veoma smo zahvalni osobama i ustanovama koje su nakon prethodnog Svjetskog dana molitve za zvanja poslale sv. Stolici izvještaje, dokumente, nacionalne revije u vezi bogatih iskustava u raznim mjestima.

Unaprijed izražavamo svoju zahvalnost uzoritim i presvjetlim predsjednicima Biskupskih konferencija, presvjetlim biskupijskim Pastirima, prečasnim poglavarima i poglavaricama, gospodi voditeljima i voditeljicama svjetovnih instituta, nacionalnim i biskupijskim direktorima i svim ostalima odgovornima, za brigu koju će posvetiti pripravi i proslavi 25. Svjetskog dana prema nakanama sv. Oca i za dobro sve Crkve.

Uz izraze duboke zahvalnosti

odani u Gospodinu

+ Javierre Ortas A.M.

F. Marchisano

POSVETA ULJA NA VELIKI ČETVRTAK

Posveta ulja za naše biskupije bit će obavljena u katedrali u Mostaru na Veliki Četvrtak za vrijeme koncelebrirane svete mise na koju pozivam sve svećenike, kako dijecezanske tako i redovničke, s početkom u 10,00 sati.

U koncelebraciji imaju sudjelovati slijedeći svećenici:

- svi dekani obadviju biskupija,
- fra Kornelije Kordić, župnik u gvardijan u Mostaru,
- don Slavko Maslač, župnik Stjepan Krsta,
- don Mihovil Zrno, župnik Prisoja.

Asistiraju Biskupu:

- don Željko Majić, đakon,
- don Miljenko Majić, đakon.

Oko svetih ulja brinut će se:

- duhovni pomoćnik sa Širokog Brijega,
- duhovni pomoćnik iz Hrasna.

Duhovni pomoćnici sa Širokog Brijega i iz Hrasna dijelit će sveta ulja svećenicima nakon obreda u kripti katedrale.

Pozivam sve svećenike koji borave na terenu biskupija Mostar i Trebinje da na Veliki Četvrtak dođu u Mostar, jer to je na poseban način svećenički dan, kako bismo svi zajedno sudjelovali u koncelebraciji misne žrtve koja je temelj svakog zdravog prezbitarija.

Oni koji su određeni za koncelebraciju ne moraju sa sobom donositi liturgijsku odjeću, a druge koji žele sudjelovati u koncelebraciji molim da sa sobom ponesu potrebnu odjeću te da svi, najmanje 15 minuta prije početka obreda, budu u vjeronaučnim dvoranama ispod katedrale radi pravovremenog pripremanja za liturgiju. Ujedno, sve svećenike pozivam toga dana na zajednički objed nakon svete mise.

Svi koji budu toga dana sudjelovali u koncelebraciji, mogu binirati na Veliki Četvrtak ako bude za to postojala potreba, a za vrijeme koncelebrirane svete mise imat ćemo uobičajenu obnovu obećanja koja smo dali na svećeničkom ređenju.

Svaki župnik za troškove toga dana, na teret crkvene blagajne knjiži 7.000,- dinara.

(Br. 253/88)

Pavao, biskup

ANTICIPACIJA USKRSNE VIGILIJE

Svaki župnik koji ima razlog za anticipaciju uskrsne vigilije može je anticipirati i ove godine bez obveze da za to pismeno ili usmeno traži dopuštenje.

(Br. 254/88)

Pavao, biskup

RASPORED DIJELJENJA SVETE KRIZME 1988. GOD.

Ove godine pohodit ću slijedeće župe i tamošnjoj mladeži podijeliti sakramenat svete krizme:

10.04. Stolac	29.05. Gabela Polje
17.04. Široki Brijeg	03.06. Rašeljke
23.04. Blagaj	04.06. Grabovica
24.04. Hrasno	Prisoje
30.04. Gorica	11.06. Bukovica
01.05. Domanovići	12.06. Gradac
Aladinići	13.06. Neum
02.05. Drinovci	18.06. Roško Polje
07.05. Rakitno	19.06. Ravno
14.05. Prenj	24.06. Hutovo
15.05. Humac	25.06. Konjic
21.05. Seonica	26.06. Dračevo
22.05. Mostar	02.07. Kongora
28.05. Gabela	03.07. Čeljevo

09.07. Duvno	16.08. Trebinja
10.07. Posušje	21.08. Rotimlja
17.07. Šuica	28.08. Ružići
20.07. Tihaljina	04.09. Vinica
24.07. Jablanica	18.09. Stjepan Krst
31.07. Buhovo	

Za kanonski pohod potrebno je da župnici pripreme slijedeće za pregled:

- sve matične knjige,
- glavnu knjigu župne blagajne,
- knjige milostinje,
- knjigu misa "pro populo",
- knjigu protokola spisa,
- kroniku župe ili ljetopis,
- župni arhiv,
- u crkvi: čuvanje Presvetog, svetih ulja, liturgijskog posuđa i odjeće.

Ako koji župnik ima kakvu posebnu želju ili program, neka usmeno ili pismeno unaprijed izvijesti tajništvo Ordinarijata.

Taksa za krizmanu cedulju iznositi će ove godine 4.000,- dinara, od čega polovica pripada župniku a polovica Biskupiji.

(Br. 255/88)

Pavao, biskup

NAŠI POKUJNICI

FRA JERKO KARAČIĆ - Na Novu godinu pokopan je fra Jerko Karačić. U širokobriješkoj crkvi provincijal fra Jozo Pejić je predvodio sprovednu misu. Za vrijeme mise od pokojnika su se kratkim govorima oprostili fra Jozo Pejić i don Luka Pavlović, generalni vikar.

Fra Jerko je rođen u Crnču, a školovao se na Širokom

Brijegu. Kao svećenik je djelovao u franjevačkoj tiskari u Mostaru, u župama Ružići, Ljuti Dolac, Široki Brijeg, Vitina i Mostar. Neko vrijeme je proveo i u Zapadnoj Njemačkoj a zadnje godine u samostanu na Širokom Brijegu.

FRA MLADEN BARBARIĆ - U srijedu 10. veljače o.g. umro je u samostanu na Humcu fra Mladen Barbarić. Rođen je 15. kolovoza 1898. u Blizancima, redovničke zavjete je položio 1915. a za svećenika je zaređen 1922. Niže i srednje školovanje završio je u Gradničima i na Širokom Brijegu, a teološke studije u Mostaru i Insbrucku u Austriji gdje je i doktorirao 1924.

Pastoralno je djelovao u župama Ploče, Humac, Široki Brijeg, Mostar, Konjic, Gorica i Čitluk. Bio je također i gimnazijski profesor kao i profesor bogoslovije u Mostaru. Kroz dvije godine bio je učitelj novaka a dvije godine duhovnik časnih sestara u Bijelom Polju.

Budući da su i fra Jerko i fra Mladen sav svoj život posvetili Bogu i spasavanju ljudi, nek im Bog bude vječna nagrada a naše molitve znak zahvalnosti.

OGLAS KNJIGA

Ivo Gugić, SVI SMO POZVANI (svećenici i vjernici u svjetlu smjernica II. vatikanskog sabora, posebno o potrebi laičkog apostolata u Crkvi naših dana). Narudžbe: Biskupski ordinarijat, 85330 Kotor, Dobrota 90. Cijena 2.000,- dinara.

Željko R. Pavličić, DOĐI DUŠE PRESVETI (građa za razmatranja, propovijedi i kateheze na čast Duhu Svetomu). Narudžbe: 54400 Đakovo, Strossmayerov trg 5.

Anđelko Badurina, Bernardin Škunca, Florijan Škunca, SAKRALNI PROSTOR TIJEKOM POVIJESTI I DANAS, Zagreb 1987. Narudžbe: Florijan Škunca, Šumetlička 27, 41000 Zagreb. Budući da se radi o vrlo kvalitetnoj knjizi, smatramo da bi bilo jako korisno da svaki župski ured ima po koji primjerak.

NOVA IMENOVANJA

- Don Ilija Petković je imenovan privremenim upraviteljem Hrvatske katoličke misije u Scwabisch Gmundu u Saveznoj Republici Njemačkoj.
- Don Ante Pavlović, nakon što je ove zime magistrirao katehketiku na Papinskom salezijanskom sveučilištu u Rimu, imenovan je duhovnim pomoćnikom katedralne župe u Mostaru.

ZAVRŠNE PROSLAVE MARIJANSKE GODINE
U HERCEGOVINI

Sveti Otac je proglasio ovu godinu za marijansku. Željeli bismo da se i u našim biskupijama proslavi marijanska godina što svečanije i što djelotvornije. Gotovo svaka naša crkva ima Gospin kip ili sliku. Vjerujem da i većina katoličkih obitelji ima Gospinu sliku ili kakav kip. Nadam se da svaki naš vjernik dnevno moli kronicu, Anđeo Gospodnji ili barem Zdravo Marijo Gospi na čast. Ova godina bi trebala biti poticaj da u toj pobožnosti svi porastemo, da se damo poučiti u ispravnom štovanju Gospe, a najviše da nastojimo nasljedovati Djevicu Mariju u kreposnom životu: biti vjeran cijelim svojim bićem Bogu, imati neograničeno povjerenje u Božju dobrotu, živjeti ponizno i čisto u svakodnevnom životu, te ljubiti Boga iznad svega a bližnjega kao sebe samoga. Upravo onako kako je to Marija činila.

Budući da mi nismo osnivali nikakvog službenog odbora za proslavu marijanske godine, završne proslave su naš zajednički zadatak. Zato potičem braću svećenike da kroz cijelu godinu svojom dosjetljivošću odgajaju i potiču svoje vjernike na nasljedovanje Gospe u krepostima.

Nek Marijina svetišta budu mjesta naših okupljanja, zajedničkih slavlja i rasta u istoj vjeri i međusobnoj ljubavi. Zajedničko okupljanje nije samo manifestacija, nego i li-

turgijski čin, proslava i poticaj na rast u kreposnom življenju i svjedočenju svoje vjere. Zato preporučam da se što bolje pripremimo i organiziramo za slijedeće Gospine blagdane:

- 8. svibnja, blagdan "Kraljice Mira" u Hrasnu. Ove godine će obrede proslave i koncelebriranu svetu misu predvoditi mons. Joakim Herbut, biskup skopsko-prizrenski.
- 5. lipnja je proslava blagdana "Majke Crkve" u našoj katedrali u Mostaru.
- 30. srpnja je hodočašće naše mladeži Gospi na Široki Brijeg.
- 15. kolovoza se hodočasti u mnoge Gospine crkve, a najviše na Široki Brijeg.

Preporučam svećenicima da u dogovoru s upraviteljima Gospinih svetišta organiziraju tijekom ove godine hodočašća i duhovne obnove manjih grupa: ministranata, mladeži, studenata, bračnih parova (npr. koji su se vjenčali u protekloj godini, ili u zadnje dvije ili pet godina), bolesnika i drugih. Sami svećenici mogu organizirati svoje grupe za duhovne obnove ili duhovne vježbe u Gospinim svetištima.

Proslavu marijanske godine završit ćemo, kao i po cijelom katoličkom svijetu, na blagdan Marijinog Uznesenja 15. kolovoza 1988.

(Br. 276/88)

Pavao, biskup

Broj 2/88., Mostar, 14. prosinca 1988.

Sadržaj:

Božićna poruka Biskupa Ordinarija.....24

DOKUMENTI SVETE STOLICE

Naš biskup imenovan Apostolskim upraviteljem
Dubrovačke biskupije.....D e k r e t.....25
Pismo Apostolske Nuncijature o imenovanju.....26
Apostolsko pismo Pape Ivana Pavla II.
"Mulieris dignitatem" o dostojanstvu i pozivu žene
prigodom Marijine godine.....27
Korizmena poruka Svetog Oca Ivana Pavla II za 1989.28

BISKUPSKA KONFERENCIJA JUGOSLAVIJE

Priopćenje za tisak nakon jesenskog zasjedanja sabora BKJ...30
Poziv biskupa Jugoslavije na molitvu i ljubav.....33

Pismo Dominikanskog provincijalata o Franji Oroz34

OKRUŽNICE BISKUPSKOG ORDINARIJATA

Callendarium missarum pro iuventute et familia Christiana...35
Iseljenički dan.....36
Molitvena osmina za jedinstvo kršćana.....37
Binacije i trinacije.....37
Obaveze župskih ureda prema Ordinarijatu.....37
Dekret o osnivanju župe GORICA-STRUGE.....39

VIJESTI, DOGAĐAJI, ...

Obavijest o svećeničkom tjednu u Zagrebu.....41
Osnovana komisija "Justitia et pax".....42
Promjene službi u domovinskoj Crkvi.....42
O biskupskoj poslanici: Liturgija i život Crkve.....43
Osnovana ekipa za pastoral mladih.....44
Tečajevi pripreme za brak.....45
Raspored dijecezanskih svećenika Mostarsko-duvanjske i
Trebinjsko-mrkanske biskupije.....46
Raspored osoblja Hercegovačke franjevačke provincije.....49
Pokojnici.....54

Izdaje: Biskupski ordinarijat Mostar za isključivu upotrebu
svećenika Mostarsko-duvanjske i Trebinjsko-mrkanske
biskupije.

Odgovara: Mons. Pavao Žanić, biskup

Umnoženo vlastitim strojem!

BOŽIĆNA PORUKA BISKUPA ORDINARIJA

Draga braćo svećenici, redovnici, redovnice i
Božji narode!

Preljepa Božićna noć djeluje na svakoga od nas i svaki vjernik na posebn način doživljava njezin blagotvorni utjecaj. Želimo li pak istaknuti bitni sadržaj Božićnog događaja, onda valja reći: Bog je u Isusu Kristu stupio vidljivo u ovaj naš svijet, približio se ljudima, udomio se među nama, postao dionikom našega života i istodobno pokazao nam put prave veličine ljudskoga života i sreće zemaljske i vječne. Bog je uzeo ljudsko tijelo, rodio se u jednoj obitelji kao malo dijete i u toj obitelji proživio djetinju dob, pa mladenačku i zrelu do javnog nastupa pred ljudima. I dok slavimo Božić i svetu obitelj, dok se veselimo i pjevamo u našim obiteljima ne zaboravio što se u isto vrijeme događa s tolikim obiteljima i s tolikom djecom nerođenom. Herod hođa svijetom i u ovoj svetoj božićnoj noći i danas poginuti će u svijetu milijon i pol nerođene djece od toga 150000 kod nas, a deseci tisuća obitelji će dočekati Božić razvedene i rastepene, bez ljubavi, bez milosti, bez Boga, potražiti će božićnu radost možda u alkoholu, bludu ili drogi. To je samo mali pogled na grijehe u krugu obitelji, u krugu u kom se Isus rodio. Herodovo ubojstvo nevine djece i namjera da ubije dijete Isusa ne smije se zaboraviti. I dok ispovijeđeni stupamo pred oltar da nam se mali Isus u pričesti rodi u štalici našega srca, prikazimo kao dar ljubav prema najvećem daru Božjem, prema djetetu i obitelji. Neka ovaj Božić posebno u svim mladima oživi i učvrsti namjere Božje s obiteljima, s ljubavlju i novim životima. Tko ubije jedno ovo malo biće, pružio je ruku onom Herodu koji je sv. Mladence poklao. Tko sakramenat svete ženidbe razori, počima bludnički život poput onoga drugog Heroda, koji je sv. Ivanu glavu otsjekao. Pred jaslicama su prisutne i lijepe božićne pjesme i tužaljke nad okrutnim grijesima.

Maleni Isuse, Bože, Božiću, sa svojom svetom Majkom i prečistim zaručnikom sv. Josipom dođite u naše obitelji, u naša srca, blagoslovite nas i ostanite uvijek s nama.

U tim željama čestitam vam svima sretan Božić - sveto Porođenje Isusovo

Vaš biskup

P. Pavao Žanić, biskup

Prot. br.: 1131/88.
Mostar, 12.12. 1988.

PS. Neka se ova čestitka potakne prečistom glavnom božićnim misama!

NAŠ BISKUP IMENOVAN APOSTOLSKIM UPRAVITELJEM
DUBROVAČKE BISKUPIJE

Sveti Otac Ivan Pavao II imenovao je, zbog bolesti dubrovačkog biskupa Preuzvišenog Severina Perneka, našeg Ordinarija mons. Pavla Žanića Apostolskim Upraviteljem Dubrovačke biskupije "sede plena".

Uz čestitku našem biskupu zbog ukazanog mu povjerenja od strane Sv. Oca, želimo mu Božji blagoslov na novom polju rada.

Donosimo Dekret imenovanja:

Prot. N° 993/88

SACRA CONGREGATIO PRO EPISCOPIS

R A G U S I N A E

Administrationis Apostolicae

DECRETUM

Cum Exc.mus P.D. Severinus Pernek, Episcopus Ragusinus, infirmæ valitudinis causa, Ecclesiae sibi commissae regimini haud, uti par est, valeat consulere, Summus Pontifex IOANNES PAULUS, Divina Providentia PP. II, volens dictae dioecesi interim providere, praesenti Congregationis pro Episcopis Decreto, nominat ac constituit Administratorem Apostolicum "sede plena" Ecclesiae Ragusinae, donec aliter provideatur, Exc.mum jura, facultates et onera tribuit quae Praesulibus Ordinariis locorum, ad normam sacrorum canonum, competunt.

Contrariis quibusvis minime obstantibus.

Datum Romae, ex Aedibus Congregationis pro Episcopis,
die 3 mensis Novembris anno 1988.

B. Card. Gantin, praef.

+ Joanes B. Re, a Secretis

NUNTIATURA APOSTOLICA

Belgrado, 4. novembre 1988.

IN JUGOSLAVIA

N. 1884/88

Eccellenza Reverendissima,

Compio il dovere di comunicarla che il Sant Padre, prendendo in considerazione lo stato di salute dell' Ecc.mo. Mons. Severin Pernek e la conseguente necessità di provvedere al governo della Diocesi di Dubrovnik, è giunto alla decisione di nominare Vostra Eccellenza Reverendissima Amministratore Apostolico sede piena di detta circoscrizione ecclesiastica, con facoltà di Vescovo residenziale a norma del diritto e donec aliter provideatur.

Vostra Eccellenza è autorizzata a prendere possesso dell' Ufficio prima dell' arrivo del relativo Documento pontificio e a tale scopo potrà presentare questa mia lettera.

Il provvedimento sarà reso di pubblica regione martedì prossimo, 8 novembre corrente, alle ore 12 di Roma. Fino a quel momento esso dovrà rimanere coperto dal segreto pontificio. Nelle ore del mattino dello stesso giorno, non mancherò di avvertire telefonicamente la Curia di Dubrovnik circa le sovrane decisioni del Santo Padre, di cui è stato debitamente e riservatamente messo al corrente l' Ecc.mo Mons. Pernek.

La ringrazio per la disponibilità e comprensione con cui ha accolto questa nuova responsabilità, che è, nello stesso tempo, una prova di fiducia del Sommo Pontefice nei confronti di Vostra Eccellenza.

Vorrei infine esprimerle cordiali auguri per il felice adempimento del compito affidatole.

Profitto dell' occasione per confermarmi con i sensi del mio fraterno e distinto ossequio

dell' Eccellenza Vostra
Reverendissima dev.mo nel Signore

Sua Eccellenza Reverendissima
Mons. Pavao Žanić
Vescovo di Mostar

+ Gabriel Montalvo, N.A.

MOSTAR

Biskup Pavao Žanić službeno je preuzeo upravu Dubrovačke biskupije na svetkovinu Krista Kralja ove godine.

Svoj susret sa svećenicima Dubrovačke biskupije biskup je održao 23. studenog ove godine.

APOSTOLSKO PISMO PAPE IVANA PAVLA II "MULIERIS DIGNITATEM"
O DOSTOJANSTVU I POZIVU ŽENE PRIGODOM MARIJINE GODINE

Sveti Otac je objavio ovo pismo u Rimu
15. VIII. 1988. Ovdje donosimo pregled
i sumarni sadržaj.

I. UVOD. Dostojanstvo žene i njen poziv postaju u novije vrijeme sve značajniji u porukama crkvenog učiteljstva. Ovaj papin dokument odgovara na upit Biskupske sinode 1971: Koji je razlog i koje su posljedice Stvoriteljeve odluke da čovjek može egzistirati jedino kao muž i žena?

Vječnu istinu o čovjeku kao muškarcu i ženi osvjetljava tajna utjelovljene Božje Riječi. U Kristovom djelu, u kom on ljudima otkriva čovjeka potpuno i svega (usp. GS22), ima "žena", njegova Majka, sasvim posebnu ulogu.

II. ŽENA - BOGORODICA (Theotokos). Od navještenja u Nazaretu stoji Marija u Središtu Kristova spasiteljskog djela. Ona u Vječnoj riječi doseže takvu povezanost s Bogom u kojoj su premašena sva iščekivanja ljudskog roda: žena Marija biva Bogorodicom. Na njoj postaje očito izvanredno dostojanstvo žene.

III. SLIKA I PRILIKA BOŽJA. U kontekstu biblijskog "početka" čovjek kao muž i žena u istoj mjeri jest jedna osoba. Žena je mužu data za družicu (Post 2,18-25) i njih dvoje se pojavljuju kao jedno povezani ljubavlju, kao što se i tri božanske osobe ljube u najintimnijoj tajni božanskog života. Kako Bog u Objavi govori ljudskim jezikom tako je ona protkana antropocentričnošću, pa se ponegdje u Bibliji Bogu pripisuju muške i ženske osobine, što samo potvrđuje da su oboje stvoreni na sliku Božju, jer je razlika između Boga i čovjeka veća od sličnosti.

IV. EVA - MARIJA. Iako grijeh ne ništi već samo zasjenjuje bit sličnosti s Bogom, on isto tako raskida prvotno jedinstvo muža i žene kao i odnos čovjeka spram prirode. Gospodarenje zamjenjuje prijašnje jedinstvo.

U tzv. "Protoevandjelju" se već navješta ponovno vraćanje jedinstva. U Mariji otkriva Eva iznova što za ženu znači biti čovjek, što je njezino dostojanstvo i na što je pozvana.

V. ISUS KRIST ne govori razlikama u dostojanstvu ili pozivu žene i muškarca; naprotiv mnoge žene uključuje da budu svjedoci tajna kraljevstva Božjeg i njegova uskrsnuća.

VI. MAJČINSTVO - DJEVIČANSTVO primaju u Mariji svoju punu vrijednost. U njoj su obje dimenzije ženina poziva objedinjene: poziv na djevičanstvo kroz zaručničku predanost Bogu u Kristu (u redovništvu) kao i poseban, samo ženi vlastit poziv na majčinstvo u međusobnom darivanju sviju osoba u braku.

VII. CRKVA - ZARUČNICA KRISTOVA. Pismo Efežanima govori o zaručničkom karakteru ljubavi muža i žene koji je doraz tajne između Krista i Crkve: posebni savez bračnih drugova objašnjava zaručnički karakter jedinstva Krista i Crkve; a ono opet određuje sakramentalni karakter bračne veze između muža i žene.

VIII. LJUBAV JE NAJVEĆA. Krist je i dalje nepromjenjivi temelj za postizanje istinskog dostojanstva i poziva žene. Činjenica da je Stvoritelj upravo preko žene darovao klicu svoga reda ljubavi stvorenome svijetu i slika iz pisma Efežanima, prema kojoj zaručnik ljubi a zaručnica prihvata tu ljubav kako bi bila spremna

ljubiti , rječito potvrđuje ženino dostojanstvo..

IX. ZAKLJUČAK. U Kristovom duhu otvara se ženi cjelovito značenje njezine biti. U tom duhu ona postaje spremna sebe darivati i kroz to ostvarivati samu sebe.

KORIZMENA PORUKA SV. OCA IVANA PAVLA II. ZA 1989.

"Kruh naš svagdanji daj nam danas" (Mt 6,11)!

- S tom molbom počinje drugi dio molitve koju je sam Krist naučio svoje apostole i koju uvijek iznova mole svi kršćani.

Tu zajedničku molitvu našem nebeskom Ocu izgovaraju usne mnoštva muževa i žena raznih rasa i narodnosti, koji čine veliku zajednicu kršćanstva, ali svatko moli uvijek s osobno naglašenim značenjem. Za mnoge ljude imaju te riječi zvuk mirne molitve pune pouzdanja. Za druge su opet vapaj ispunjen jedom i bolom jer zbog manjka potrebne hrane ne mogu utažiti svoju tjelesnu glad.

Draga braći i sestre, potresen ali opet s velikom nadom stavljam vam, evo, pred oči problem gladi u svijetu i ujedno vas srdačno molim, uzmite ga u ljubavi i solidarnosti kao temu svoga razmišljanja i apostolskog djelovanja kroz korizmeno vrijeme 1989. Vama koji imate dovoljno hrane, dragovoljni post pruža mogućnost da budete dionici u potrebama onih koji nemaju hrane. Stoga će vaš post, koji potječe iz bogate kršćanske tradicije, otvoriti vam još više duh i srce da svoja dobra podijelite u duhu solidarnosti s onima koji imaju malo ili čak nemaju ništa.

Glad u svijetu pogađa među mnogim narodima milijune ljudi, iako je ona više nazočna na nekim kontinentima i u pojedinim zemljama, te desetkuje tamošnje stanovništvo i ugrožava njegov napredak. Razni su uzroci zbog kojih se manjak hrane ponavlja uvijek u određenim krajevima, a te uzroke bi trebalo otkloniti zajedničkom pomoću svih naroda.

Mi se u ovom stoljeći s pravom radujemo napretku znanosti i tehnike; međutim moramo isto tako napredovati i u humanosti. Ne smijemo ostati skršenih ruku i neodlučni naočigled stradanja mnogobrojnih naroda koji nemaju potrebne hrane ili su prisiljeni zadovoljiti se životnim minimumom te u tom nailaze na skoro nepremostive poteškoće za svoj pravični razvitak.

Zato sjedinjujem svoj glas sa svim vjernicima u molitvi našem zajedničkom Ocu na nebesima da nam "dadne svakog dana kruh naš svagdašnji". Dakako "nitko ne živi samo o kruhu" (Mt 4,4); ali tjelesna je hrana bezuvjetno potrebna; sam je Gospodin naš Isus Krist djelotvorno pomagao nahraniti gladno mnoštvo ljudi.

Vjeru moraju pratiti dobra djela. Stoga pozivam svakog da se sjeti teške nevolje gladi u svijetu te da se pokrenu nove inicijative i podupru već postojeće, kako bi se gladnima pružila pomoć. Takva će nas svijest potaknuti da svoja dobra dijelimo s onima koji nemaju ništa; istovremeno će poticati programe koji će jačati same narode da mogu prehranjivati sami sebe.

Želim ohrabriti sve katoličke ustanove koje se bore protiv gladi, kao i sve državne i nedržavne organizacije, koje sve ulažu kako bi se pronašla prikladna rješenja, da u tom neprekidno ustraju te se ljudima u nevolji pruži pomoć.

"Oče naš koji jesi na nebesima... kruh naš svagdanji daj nam danas", da nijednom tvome djetetu ne uzmanjka zemaljskih plodova i da nitko više ne trpi u tjeskobi što on i njegovi najbliži nemaju kruha svagdašnjega. Podaj da u duhu solidarnosti i ispunjeni tvojom ljubavlju dijelimo kruh kojim nas ti tako bogato darivaš; daj da budemo spremni velikodušno proširiti svoj stol te ponuditi mjesta malenima i slabima. Samo ćemo tako jednoga dana i mi postati dostojni sjesti svi zajedno za tvoj stol na nebu.

IVAN PAVAO II.

PRIOPĆENJE ZA TISAK NAKON JESENJEG SABORA BKJ

Jesenje plenarno zasjedanje katoličkih biskupa Jugoslavije održano je u Zagrebu od 11. do 13. listopada 1988. Zajedno s biskupima iz cijele SFRJ na saboru BKJbili su također izaslanik Svetog Oca Pape u Jugoslaviji pronuncij msgr. Gabriel Montalvo te delegati biskupskih konferencija iz Italije i Austrije: iz Italije tršćanski biskup msgr. L. Bellomi, iz Austrije gradišćanski biskup msgr. S. Laszlo. Prvi puta je na sabor BKJ došao novoimenovani nadbiskup splitsko-makarski msgr. Ante Jurić. Dosadašnji splitsko-makarski nadbiskup dr. Frane Franić, koji će idućih dana predati upravu nadbiskupije svome nasljedniku i povući se iz aktivne službe, oprostio se posebnim pismom od svoje subraće biskupa okupljenih na ovom saboru BKJ.

Kako je to već uobičajeno i prilikom ovog Sabora naši su biskupi održali zajedničko koncelebrirano misno slavlje s vjernim narodom, i to navečer 11. listopada, u zagrebačkoj katedrali. Osobitost ovogodišnje koncelebrirane mise svih naših biskupa bila je u činjenici što su oni njome htjeli zajednički proslaviti 25. godišnjicu objavljivanja znamenitog dokumenta II. Vatikanskog sabora - Konstitucije o svetoj liturgiji (1963). Koncelebraciju je predvodio predsjednik BKJ zagrebački nadbiskup kardinal Franjo Kuharić, a prigodnu homiliju održao je banjalučki biskup msgr. Alfred Pichler.

Biskupi su na ovom Saboru razmatrali više tema iz života i pastoralnog djelovanja naše Crkve. Oni su preko Tajništva BKJ iscrpno informirani o poslu na završnom oblikovanju nacрта biskupskog dokumenta "Nova evangelizacija u našim prilikama", prema smjernicama koje su oni dali na ovogodišnjem proljetnom saboru. Sav će rad biti dovršen tijekom idućih mjeseci.

Posebna je pažnja na Saboru posvećena dužnosti da se zaštititi sloboda savjesti kršćanskih vjernika zaposlenih u javnim zdravstvenim ustanovama. Poznati pastoralni radnik, svećenik DI i liječnik P. Marijan Šef prikazao je biskupima problematiku koja se u nas nameće zdravstvenim radnicima s obzirom na sudjelovanje prigodom pripreme i izvođenja pobačaja. U raspravi je utvrđeno kako je pitanje savjesti katoličkih zdravstvenih radnika u pogledu abortusa bolno. Ako u ime svoje savjesti i u skladu s postojećim Kodeksom etike odbiju suradnju, često su u opasnosti da im se oduzme radno mjesto. Biskupi suosjećaju u njihovim teškoćama i pozivaju ih da ostanu vjerni svojoj kršćanskoj savjesti. Biskupi čvrsto stoje uz načelo da nitko ne smije biti prisiljavan da čini nešto protiv savjesti i protiv moralnih načela. To vrijedi i za zdravstveno osoblje. Stoga apeliraju na odgovorne u bolnicama da poštuju savjest svakog zdravstvenog radnika i radnice i da ih ne obvezuju na sudjelovanje u činima koji su nespojivi s vjerničkom savješću i uvjerenjem. Biskupi su svjesni sve težine problema koje predstavlja neprihvatljiva praksa pobačaja u našoj zemlji. Život ljudske osobe je nepovrediv od začeca. Pobačaj je teška povreda i dostojanstva žene. Nosi sa sobom teške moralne posljedice i ugrožava egzistenciju naroda. Stanovište Crkve o toj stvari, koje ona crpi iz Božje Objave, ne može se mnenjati. Božje su zapovjedi uvijek zaštita čovjeka, obitelji i ljudske zajednice.

Stoga su biskupi odlučni da naša Crkva svim pastoralnim sredstvima izgrađuje duhovno i moralno očeve i majke kako bi bili hrabri za prihvaćanje djece poštujući život od začeca i poš-

tujući dostojanstvo braka. Osobitu pastoralnu pažnju treba posvetiti mladima. Biskupi stoga odlučno zahtijevaju od svih pastoralnih radnika da se u našim biskupijama predvidi i provodi sustavna i dosljedna priprava na brak - daljnje, bliža i neposredna - kako to traži pobudnica pape Ivana Pavla II. o obitelji "Obiteljska zajednica" (1981). Oni također žele da sve domaće crkvene ustanove za teološku i pastoralnu formaciju u svojim programima osiguraju istaknuto mjesto radu za bolje upoznavanje bračnog i obiteljskog pastoralala. Budući da Crkva svoje poslanje mora vršiti s osobitom odgovornošću za potrebe ljudi u nevolji, biskupi stavljaju na srce našoj Crkvi (obiteljima, župama, biskupijama) da u svoj karitativni program uključe obitelji s brojnom djecom i trudnice u tjeskobi.

Na ovom saboru BKJ biskupi su razmatrali i potvrdili novi Statut Katehetskog instituta KBF-a u Zagrebu, kojim se određuje višestruko djelovanje Instituta u skladu s koncilskim i pokoncilskim crkvenim dokumentima te u skladu sa zahtjevima temeljnog evangelizacijsko-katehetskog dokumenta biskupa Jugoslavije "Radosno navještanje Evanđelja i odgoj u vjeri". Na temelju izvještaja o novom Statutu, što ga je biskupima podnio ravnatelj Instituta dr. Josip Baričević, razmotrene su konkretne mogućnosti pastoralno-katehetske formacije svećenika, redovnika, redovnica i vjernika laika, u okviru različitih Odsjeka Instituta. Izbeseni su također i prijedlozi kako prevladati financijske teškoće s kojima se Institut susreće u svom djelovanju.

Prateći novija zbivanja u našoj zemlji biskupi su tijekom svoga zasjedanja s pažnjom i brigom razmišljali o velikim društvenim napetostima, ekonomskim, moralnim i drugim problemima koji se u nas u posljednje vrijeme posebno zaoštravaju te danas pritišću sve ljude u našoj zemlji, pa tako i katoličke vjernike. U ovoj posve osobitoj situaciji oni su zajednički uputili svoj "poziv na molitvu i ljubav", obraćajući se katoličkim vjernicima i svim ljudima dobre volje.

Kako bi ubuduće mogli još bolje pratiti razvoj zbivanja u današnjem društvu te predlagati kršćanska gledanja na aktualne probleme, biskupi su osnovali uz BKJ posebnu "Komisiju za pravdu i mir", koja će djelovati poput sličnih komisija uz biskupske konferencije u drugim zemljama.

Biskupi koji vode različita Vjeća zadužena za pojedina područja crkvene djelatnosti izvjestili su sabor BKJ o tekućoj djelatnosti na raznim područjima kao i o raznim programima budućega rada. Biskupi su tako obavješteni i o ovogodišnjoj "Katehetskoj ljetnoj školi", koja je s vrlo lijepim uspjehom održana u Zadru u mjesecu kolovozu ove godine.

Kao delegat BKJ u Vjeću biskupskih konferencija Evrope (CCEE) u kojem je i potpredsjednik, ljubljanski nadbiskup dr. Alojzije Šuštar informirao je sabor BKJ o različitim crkvenim pothvatima i programima na evropskoj razini. On je izvjestio biskupe o ovogodišnjem plenarnom zasjedanju CCEE koje je održano u Švedskoj, kraj Stockholma početkom mjeseca rujna; o idućem "Simpoziju biskupa Evrope" koji se priprema u Rimu za mjesec listopada 1989., a bit će posvećen temi "Današnji stavovi pred rođenjem i smrću"; o tečaju za novoimenovane biskupe iz evropskih zemalja, koji se priprema za mjesec lipanj 1989. nedaleko Milana u Italiji; te o drugim inicijativama.

Naši su biskupi posebno raspravljali o pripremama u vezi sa sudjelovanjem naše Crkve na velikom Ekumenskom zborovanju "Mir u pravednosti", koji će se održati u Baselu od 15-21. svibnja 1989., a pripremaju ga zajedno Konferencija evropskih Crkava (nekatoličkih, KEK) i katoličko Vijeće biskupskih konferencija Evrope (CCEE). Predviđeno je da na tom Ekumenskom zborovanju u ime naše crkve sudjeluju delegacija od 14 članova, pod vodstvom nadbiskupa A. Šušlara i biskupa Đ. Kokše; osim dvojice biskupa u delegaciji će biti svećenici, redovnici i laici, muškarci i žene.

Završivši proučavanje dokumen-ta koji je pripremila rimska kongregacija za biskupe "O teološkom i juridičkom položaju biskupskih konferencija" i početkom ove godine nama dostavila, naši su biskupi na saboru dovršili oblikovanje svojih odgovora i stavova na neka otvorena pitanja koja pokreće taj dokumenat. Oni pozdravljaju izradu posebnog dokumenta o biskupskim konferencijama zbog važnosti tih konferencija u pastoralnom djelovanju Crkve i potrebe da se potanje odredi njihov teološki i juridički status.

Nakon isteka petogodišnjeg mandata generalnog tajnika BKJ dr. Vjekoslava Milovana biskupi su ga sada ponovo izabrali za tu službu.

Uz ovo zasjedanje BKJ slovenski su biskupi održali zasjedanje Slovenske pokrajinske biskupske konferencije, koja je bila pretežnim dijelom posvećena razmatranju novog prijevoda Svetog Pisma i pripravi novog izdanja. Razmatrana su nadalje neka pitanja Teološkog fakulteta u Ljubljani, pitanja o izobrazbi klera te izvještaj o različitim crkvenim događajima.

Po završetku skupnog sabora BKJ biskupi Crkve hrvatskog jezika održali su svoje posebno zasjedanje, na kojem se razmotrili nekoliko vlastitih pitanja. Oni su raspravljali o poboljšanju upotrebe hrvatskog jezika u liturgiji i pastorizaciji katoličkih Hrvata u Mađarskoj, radi čega će uspostaviti uže kontakte s mađarskom Biskupskom konferencijom. Biskupi su upoznati s opasnostima koje prijete katoličkim Hrvatim u Rumunjskoj i o njihovoj ugroženosti uslijed novog zakona o rušenju sela; oni izražavaju svoju zabrinutost i odbijaju nepravedne programe rumunjskih vlasti.

Hrvatski su biskupi raspravljali nadalje o javnoj i slobodnoj upotrebi vlastitog hrvatskog jezika u cjelokupnom životu Crkve u SRH. Oni su konačno na ovom zasjedanju dovršili izradu svoje poslanice "Liturgija i život Crkve" koju će uskoro objaviti u povodu 25. obljetnice Uredbe o svetom bogoslužju Drugog vatikanskog sabora. Tom poslanicom hrvatski biskupi žele dati novi zamah svestranoj liturgijskoj obnovi u nas, koju je ovaj koncilski dokument snažno pokrenuo. Oni također žele da Liturgijski Institut koji je već ranije ustanovljen, odmah sada započne s djelovanjem, pod vodstvom o. dr. Bernardina Škunce. Sjedište mu je u Zadru (Trg Vranjanina 1).

TAJNIŠTVO BKJ

POZIV BISKUPA JUGOSLAVIJE NA MOLITVU I LJUBAV

Pred godinu dana, dok smo mi biskupi u listopadu 1987. bili sabrani na zasjedanju BKJ u Splitu, uputili smo vjernicima poziv na molitvu u sadašnjem času. Taj smo poziv obrazložili težinom prilika u kojima živi naša Crkva, naša društvena zajednica a i većina ljudi naše domovine.

I sadašnja nas situacija potiče da se ponovo obratimo našoj vjerničkoj javnosti i svim ljudima dobre volje.

Želimo najprije iznijeti stanovište na kome stojimo i s kojega govorimo: "Crkva ima cilj koji je spasiteljski i eshatološki, koji se može potpuno postići samo u budućem vijeku. No ona je već na zemlji prisutna, sabrana iz ljudi, članova zemaljskog grada. ... Tako Crkva, koja je ujedno vidljivi skup i duhovna zajednica, hoda zajedno s čitavim čovječanstvom i sa svijetom proživljava istu zemaljsku sudbinu... Ali Crkva, idući za svojim spasonosni ciljem, ne posređuje čovjeku samo božanski život nego odsjeva također, i to na čitavi svijet, svjetlo koje je odraz toga života, osobito time što liječi i uzdiže dostojanstvo ljudske osobe, učvršćuje povezanost ljudskog društva te daje dublji smisao i uzvišenije značenje svakidašnjem čovječjem djelovanju" (GS 40). Zadaća je i dužnost Crkve da ljudima pomogne kako bi u svjetlu Božje istine ispravno prosudjivali znakove vremena.

U napetim okolnostima ovoga časa pozivamo stoga sve da poštuju osnovna prava svakoga čovjeka i svakog naroda jer se bez pravednosti ne može graditi budućnost dostojna čovjeka i ljudske zajednice.

Stoga pozivamo sve na istinski dijalog, u duhu uzajamnog poštovanja i razumjevanja, za uspješno rješavanje svih spornih pitanja. Jedino duhom istine, pravde i ljubavi može se izgrađivati miran i plodan zajednički život.

Budući da u svijetu djeluje i zlo, "tajna bezakonja", koja uvećava ljudsku nemoć, potrebna nam ne nadasve Božja pomoć. Zato naše vjernike ponovno pozivamo na ustrajnu i pouzdanu molitvu, kao što smo to već učinili prošle godine (v. Glas koncila, br. 44/87, str. 3).

U mišljenu i djelovanju moramo uvijek biti vjerni evanđeoskim uputama. Zato vas podsjećamo na neke evanđeoske misli Božanskog Spasitelja: "Ne sudite, da ne budete sudjeni! Jer sudom kojim sudite bit ćete suđeni. I mjerom kojom mjerite, mjerit će vam se" (Mt 7, 1-2). U odnosima prema drugima pridržavajmo se zlatnog pravila evanđelja: "Sve što želite da ljudi vama čine, činite i vi njima" (Mt 7, 12) - Slušajmo sv. Pavla koji nas opominje: "Zazirite od zla, prijanjajte uz dobro! Srdačno se ljubite pravim bratoljubljem! Pretječite jedni druga poštovanjem! U revnosti budite hitri, u duhu gorljivi, Gospodinu služite! U nadi budite radosni, u nevolji strpljivi, u molitvi postojanji... Zauzimajte se za dobro pred svim ljudima! Ako je moguće, koliko je do vas, u miru budite sa svim ljudima" (Rim 12, 9-12.17.18).

Po neizrecivoj ljubavi Boga Oca svemogućega pridruženi smo narodu Božjem. Živimo i radimo u ljubavi, kako dolikuje djeci Božjoj u svim nevoljama, osobnim i zajedničkim, uzdajmo se u Isusa Krista Spasitelja čovječanstva i u zagovor naše nebeske Majke

Djevice Marije. Molimo da Duh Sveti rasvjetli sve nas da možemo doprinjeti moralnoj obnovi, koja je neophodni uvjet za rješavanje krize i bolju budućnost.

U Zagrebu, 13. listopada 1988.

VAŠI BISKUPI

Od Dominikanskog provincijalata u Zagrebu primili smo slijedeći dopis upravljen svim Ordinarijatima i Provincijalatima u zemlji:

"Ima već dosta dugo vremena da me pojedini župnici nazivaju, a počeo sam dobivati i pismene dopise s pitanjem 'da li je Franjo Oroz punopravni član naše provincije'.

U vezi s tim svima želim priopćiti slijedeće:

Franjo Oroz, rođen u Poljarima-Plehan (BiH) bio je član naše Provincije. Za svećenika je zaređen 11. srpnja 1970. u Walberbergu (SR Njemačka). Početkom 1979. napustio je samostan i Provinciju i nije se javljao sve do početka 1985.

Tada je došao s namjerom da se ponovno vrati u samostan, a sam je priznao i dokumentima potvrdio da je kroz vrijeme odsutnosti dva puta sklapao civilni brak.

Prema crkvenom zakonu (CIC 694) i našim Pravilima (KKN 373) sklapanjem civilnih brakova Franjo Oroz se isključio iz Reda, prema tome i iz naše Provincije.

Dva puta je Franjo Oroz tražio da bude ponovno primljen u Red. I Provincijalno i Generalno vijeće je odgovorilo negativno.

Smatrao sam potrebnim dati gornje informacije, a ako netko od biskupa odnosno provincijala smatra potrebnim da o ovome obavijesti župe odnosno samostane, neka to učini na način za koji misli da je najprikladniji.

Uz iskreni pozdrav

Marinko Zadro, provincijal O.P."

Gornja obavjest se daje pastoralnom svećenstvu u našim biskupijama na znanje.

MOSTARSKO-DUVANJSKA I TREBINJSKO-MRKANSKA BISKUPIJA

Biskupski Ordinarijat, Šetalište JNA 18, YU 88001 Mostar

YU 88001 Mostar, pp. 143
Šetalište JNA 18
Tel. (088) ~~25-473~~ 55-473

dne: 13.12.88.

Donosim raspored misa "pro iuventute et familia" za 1989. godinu. Neka župnici odmah po primitku ovog broja Službenog vjesnika ubilježe u svoj raspored misa određeni dan za svoju župu. Preporučuje se da se u nedjelju prije mise upozori vjernike na tuj misu kako bi u što većem broju mogli sudjelovati na njoj i moliti na ovu veliku nakanu. Ukoliko netko ne može izgovoriti baš na određeni dan neka je objavi i rekne drugom prilikom. Mise su, kao i ranije, u subotnje dane.

RUJAN: 2. Duvno; 9. Vitina; 16. Grabovica; 23. Vir; 30. Kočerin.

LISTOPAD: 7. Posuški Gradac i Mostarski Gradac; 14. Izbično i Crnač; 21. Roško Polje; 28. Grljevići.

STUDENI: 4. Bukovica; 11. Sutina i Vinjani; 18. Rakitno i Zagorje; 25. Seonica.

PROSINAC: 2. Vinica i Rašeljke; 9. Kongora; 16. Roško Polje; 23. Prisoje.

+ Pavao, biskup

Broj: 1140/88.

Predmet: Iseljenički dan

26. listopada o.g. otpočela je jednogodišnja proslava 400-obljetnice hrvatske crkve sv. Jeronima u Rimu svečanim misnim slavljem koje je predvodio hrvatski kardinal Franjo Kuharić, naslovnik svetojeronimske crkve. Zajedno sa ovom 400-obljetnicom gradnje crkve sv. Jeronima slavi se i 400-obljetnica papinstva Siksta V koji je dao sagraditi ovu crkvu iz poštovanja prema sv. Jeronimu i iz ljubavi prema hrvatskom narodu iz kojega je potekao, kao dijete hrvatskih izbjeglica pred Turcima prije 400 godina.

U svojoj propovijedi na otvaranju svetojeronimske godine reče kard. Kuharić: "I kad su odlazili Hrvati iz Domovine pod raznim okolnostima i pritiscima i progonima u strani svijet, osjećali su se strancima i u Americi, stranci u Europi, stranci u Australiji, ali u Rimu se nisu nikad osjećali stranci. Tu su se osjećali kao kod kuće. Tu su u svom domu. Tu su s Petrom, da bi s Petrom bili i s Kristom. I tu im je jedan papa - Siksto V. - očitovao najviši dar ljubavi kad im je sagradio ovako velebnu crkvu. Zato nas to potiče na vjernost."

Zato je ovogodišnji Iseljenički dan prožet i pripremljen idejama i porukama ove obljetnice. Mi Hrvatski biskupi pripremili smo za ovaj dan svoju poslanicu spominjući se i povezujući ovaj dan s ovom velikom obljetnicom povijesti Crkve u našem hrvatskom narodu.

Zato pozivam sve pastoralne djelatnike na našim župama da dostojno i lijepo pripreme Iseljenički dan 26. prosinca 1988. godine te sa svojim vjernicima mole Oca nebeskoga da očuva i štiti sve naše hrvatske iseljenike, koji kao sinovi našega naroda, iz svoje Domovine iseliše milom ili silom, te da svima Njegov Sin i naš Spasitelj, koji je i sam morao seliti i iseljavati se, bude snaga i utjeha u teškom iseljeničkom životu!

+ Pavao, biskup

Broj: 1141/88.

Predmet: Molitvena osmina za jedinstvo kršćana

Neka se u svim našim župama pripremi i održi Molitvena osmina za jedinstvo kršćana od 18. - 25. siječnja 1989. godine, a uz ovaj Vjesnik dostavljamo od Vijeća BKJ za ekumenizam prigodni tekst za ovu osminu.

+ Pavao, biskup

Broj: 1142/88.

Predmet: Binacije i trinacije

Tamo gdje i dalje postoje opravdani pastoralni razlozi, kakvi su bili i u trenutku davanja dozvole za binaciju ili trinaciju, takva dozvola se produljuje i za 1989. godinu.

Za šire dopuštenje (slavlje četiri Mise na jedan dan), potrebno je tražiti dozvolu preko Ordinarijata od Svete Stolicе, a nijedan svećenik ne smije na svoju ruku, ni nedjeljom ni blagdanom slaviti misnu žrtvu četiri puta.

Ovdje smatram potrebnim napomenuti odredbu kan. 951 koji u 1. par. kaže: "Svećenik koji istoga dana slavi više misa može svaku namijeniti na nakanu za koju je dan prilog, obdržavajući ipak zakon da za sebe uzme, osim na dan rođenja Gospodinova, prilog samo za jednu misu, a da ostale preda u svrhe koje je propisao ordinarij, dopustivši doduše neku naknadu s izvanjskog naslova., a par. 2. kaže: "Svećenik koji istoga dana koncelebrira drugu misu ne može ni s kojeg razloga primiti za nju prilog".

Ovim ponavljam raniju odredbu po kojoj su sve binirane i trininirane mise trebale biti dostavljene Ordinarijatu, što važi kako za dijecezanske tako i za redovničke svećenike na području naših biskupija u Hercegovini.

+ Pavao, biskup

Broj: 1143/88.

Predmet: Obaveze župskih ureda prema Ordinarijatu

Budući da je od 8-15. siječnja 1989. godine određeno vrijeme za "ad limina" naših biskupa iz Jugoslavije u te dane neka župnici ne dostavljaju niti godišnjeg statističkog izvještaja niti računa na Ordinarijat, jer se želim sa svakim župnikom osobno susresti i porazgovoriti o slijedećim temama:

1. o župskom pastoralnom vijeću;
2. duhovni život župe: molitva, sakramenti, tečajevi priprave za brak, duhovne obnove, misije...
3. vjeronauk, udžbenici, vjeronauk za mlade, roditeljski sastanci;
4. katehetska pomagala: projektor, filmovi;

5. harmonij i druga glazbala te pjevanje u crkvi na liturgiji;
6. okupljanje i pouke za mladež;
7. župnikove duhovne vježbe, duhovna kultura, propovijedi...
8. Sa župnikom neka dođe na razgovor i kapelan: pitanje kapelanova past. zauzetosti, dnevnog reda, izbivanje sa župe, molitva, vjeronauk, materijalno osiguranje kapelana;
9. intencije;
10. sudjelovanje na proslavi katedralnog titulara - Majka Crkve;
11. domaćica, materijalni problemi i stanje;
12. građevinska djelatnost;
13. testamenat (kod dijecezanskih svećenika);
14. pitanja i problemi sa strane svećenika - biskupu...

Budući da više od 50% naših župa raspolaže telefonom u svom uredu, radi praktičnih razloga, a i da na neke dane ne bude velike gužve i čekanja, zamolio bih da župnici svoj dolazak najave u kancelariju Ordinarijata gdje će im ujedno biti rečeno kada bi bilo najbolje da se dođe na Ordinarijat. Ovo preporučujem a ne određujem, ali isto tako očekujem strpljenje u slučaju dolaska više svećenika u isto vrijeme.

Svećenici su dužni svoje obaveze sa svim potrebnim prijepisima i izvještajima dostaviti Ordinarijatu do 15. veljače 1989. god.

Posebno želim naglasiti da župnici dobro paze na redovno (po mogućnosti mjesečno) dostavljanje broja misa i stipendija koje ne mogu sami udovoljiti kako bi ih Ordinarijat mogao proslijediti dalje da budu udovoljene na drugom mjestu.

+ Pavao, biskup

P A V A O

biskup mostarsko-duvanjski i

apostolski upravitelj

trebinjsko - mrkanjski

U IME PRESVETOGA TROJSTVA-AMEN!

Vjernici sela Gorica i Struge u župi GABELA kod Čapljine u više su navrata zadnjih godina, preko župnika i župnog ureda na Gabeli, obraćali Biskupskom ordinarijatu u Mostaru sa željom i molbom da bi se udovoljilo njihovoj potrebi za osnutkom samostalne župe od njihova dva sela.

Kao razlog svojih dosadašnjih traženja navodili su njihovu sadašnju udaljenost od središta župe i župne crkve, te da njihova sela zbog pogodnog geografskog položaja (blizina centra Čapljina i plodnost zemljišta) sve više privlače obitelji sa strane te se tako njihova sela, a posebno Struge naseljavaju i iz dana u dan obiteljski brojčano rastu.

Svi ovi razlozi davali su jedno opravdanje da se molbi i traženju vjernika udovolji te se tako vjernici starosjedioci u navedenim selima i novopridošli uznastoje formirati kao određena i za stalno uspostavljena zajednica vjernika u našoj mjesnoj Crkvi u Hercegovini.

Imajući sve ovo u vidu, na preporuku dosadašnjeg župnika župe Gabela vlč. don Mate ŠIMOVIĆA, pod čiju su jurisdikciju spadala gore spomenuta sela, postupivši po propisima Crkvenog Zakonika (kan. 515) i najnovijih odredaba Svete Stolice poslije II. vatikanskog sabora, ovim U IME BOŽJE ODLUČUJEM I KANONSKI OSNIVAM ŽUPU G O R I C A - S T R U G E U MOSTARSKO-DUVANJSKOJ BISKUPIJI POSVEĆUJUĆI JE APOSTOLSKIM PRVACIMA SV. PETRU I PAVLU:

Novu župu sačinjavaju sela Gorica i Struge i to u slijedećim granicama: prema Gabeli u Struškom polju župe dijeli Vojni put u pravcu Crnog brda i istim pravcem prema rijeci Neretvi, na istok do glavnog toka rijeke Neretve, a na sjeveru prema župi Čapljina do lokaliteta Mogorjelo i tvornice "Energoinvest".

Novoosnovana župa Gorica-Struge jest liberae collationis Ordinarii i pripadat će Mostarskom dekanatu.

Da bi župa mogla redovito funkcionirati ona treba imati svoje matične knjige, župski pečat, potrebno liturgijsko odijelo, liturgijske knjige i posuđe.

Za prvog župnika novoosnovane župe imenovao sam vlč. don Ivu PAVLOVIĆA kojemu se povjerava da što bolje uznastoji, uz pomoć svojih vjernika te okolnih župnika, oko dobrog i pravilnog formiranja nove župe, te da u što skorije vrijeme sa svojim vjernicima započne sa izgradnjom potrebnih župskih crkvenih objekata

Dok se ne izgradi župni stan on se nastanio u prikladnoj seoskoj kući a nedjeljne i svakodnevne Svete Mise služit će u dosadašnjoj filijalnoj kapelici na groblju u Gorici gdje će se čuvati i Presveti Sakramenat.

Neka sve ovo ~~buđena~~ veću slavu Trojedinog Boga, na čast Presvete Bogorodice, sv. Josipa - zaštitnika Mostarsko-duvanjske biskupije, na čast apostolskih prvaka sv. Petra i Pavla, na procvat svete vjere katoličke i duhovno dobro vjernika nove župe Gorica-Struge.

Kao zalog nebeske pomoći zazivam na prvoimenovanog župnika i na sve vjernike nove župe blagoslov Boga Svemogućega:
OCA I SINA I DUHA SVETOGA - AMEN!

Dano u Mostaru, na dan Uzvišenja Svetog Križa
14. rujna 1988. godine

Mons. Pavao Žanić, biskup
mostarsko-duvanjski i
apostolski upravitelj
trebinjsko - mrkanski

Br. prot.: 902/88.

O novoosnovanoj župi GORICA-STRUGE vidi izvještaj u
"Crkva na kamenu", br. 10/88., str. 1. i 12.

KATOLIČKI BOGOSLOVNI FAKULTET U ZAGREBU

41000 Z A G R E B, Kaptol 29/II T. (041)271-343

TEOLOŠKO-PASTORALNI TJEDAN ZA SVEĆENIKE

Zagreb, dne 20.11.1988.

Katolički bogoslovni fakultet održava sljedeće godine od 24. do 27. siječnja 1989. godine svoj XXIX Teološko-pastoralni tjedan za svećenike s temom SOLLICITUDO REI SOCIALIS - SOCIJALNA NAUKA CRKVE. Tjedan će se po običaju održati u prostorijama Dječakog sjemeništa na Šalati, Voćarska 106, pp715, Zagreb.

Molimo Vas za ljubaznost da obavjestite svoje svećenike o temi, datumu i mjestu održavanja spomenutog TPT. Bit će nam posebno drago, ako u svojoj sredini možemo pozdraviti svoje biskupe i provincijale.

Uljudno Vas molimo da ujedno obavjestite svoje svećenike da u dječakom sjemeništu mogu dobiti smještaj, uz prethodnu pravovremenu prijavu Upravi Dječakog sjemeništa (do 20. siječnja 1989. najkasnije). Cijena punog pansiona za četiri dana, zajedno s iskaznicom, iznosi 190.000.- ND, a odjeljeno za svaki dan 45.000,- ND te iskaznica u iznosu 10.000 Din. Za one koji uzimaju samo ručak ilii večeru, ručak iznosi 20.000 a večera 10.000.

Molimo svećenike da sa sobom donesu misno odijelo, prema običaju.

- I, 1. Socijalna nauka Crkve od Lava XIII do Pavla VI - Dr- Marijan Valjković
2. Biblijsko-teol. pristup društvenoj problematici - Dr. Ante Komadina
3. Suvremena socijalna gibanja u Hrvatskoj i Crkva - Dr. Stanko Vitković
- Koreferat: " " Sloveniji - Dr. Janez Juhant
- II, 4.-Suvremene socijalno-političke teorije i ideologije, i -Jugoslavensko društveno uređenje u svjetlu soc. nauke Crkve - Dr. J. Sabol
5. Problem napretka i razvoja - Dr. Josip Ćurić
6. Kršćanski humanizam na djelu - Dr. Josip Baloban
- III.7, Dostojanstvo čovjeka i ljudska prava -Dr. Valentin Zsfkovits Graz
8. Suvremena industrijalizacija i ekologija - Dr. Marijan Bišкуп
9. Izgradnja svjetskog mira (promicanje vjere, pravde i mira) Dr. M. Srakić
10. Problem i znakovi postindustrijske civilizacije - Dr. Vjekoslav Bajsić
11. Zajedništvo - Papin uzor uređenja suvremenog svijeta - Dr. T. Šagi-Bunić

KONFERENCIJA I OKRUGLI STOL

Okvir i mjerodavnicа u obradi teme bit će enciklika pape Ivana Pavla II Sollicitudo rei socialis.

Teolozi, osobito sociolozi, koji misle da bi mogli dati neko dopunsko priopćenje o temi Tjedna, neka svoje priopćenje pošalju do 5. siječnja 1989. godine tajniku Tjedna Adalbertu Rebiću-

Želeći Vam blagoslovljene adventske dane ostajemo Vam odani

TAJNIK TEOLOŠKO PASTORALNOG
TJEDNA

(Docent Dr. Adalbert Rebić)

OSNOVANA KOMISIJA "JUSTITIA ET PAX" PRI BKJ

Na svome plenarnom jesenskom saboru u Zagrebu biskupi su 12. 10. 1988. opširnije razmatrali sve veću suvremenu osjetljivost ljudi za pravednost i mir, kako u svijetu tako i u nas.

Oslanjajući se na djelatnost istoimene Papinske komisije, ustanovljene 1967. sa zadatkom da Kristovu pravdu i ljubav širi po svem svjetu, članovi Biskupske konferencije Jugoslavije odlučili su osnovati komisiju "Justitia et pax".

Na čelu komisije bit će šibenski biskup msgr. Srećko Badurina.

PROMJENE SLUŽBI U DOMOVINSKOJ CRKVI

- a) Msgr. Ante Jurić imenovan novim splitsko-makarskim nadbiskupom, msgr. Frane Franić povukao se u mir

Apostolska nuncijatura u SFRJ priopćila je 10. rujna 1988. da je Sveti Otac Ivan Pavao II, prihvatio zahvalu na službi, koju je podnio dosadašnji splitsko-makarski nadbiskup dr. Frane Franić te da je njegovim nasljednikom imenovao msgr. Antu Jurića, župnika i biskupskog vikara u Makarskoj.

Biskupsko ređenje novoimenovanom je nadbiskupu podjelio zajedno s drugim biskupima u nedjelju 16. listopada 1988. u Splitu, u konkatedralnoj crkvi sv. Petra, dosadašnji nadbiskup i metropolit dr. Frane Franić.

Msgr. Ante Jurić je istoga dana preuzeo upravu splitsko-makarske nadbiskupije. Umirovljeni nadbiskup dr. Frane Franić povlači se u mir nakon 38 godina aktivne biskupske službe, a boravit će na dosadašnjem mjestu u Splitu.

- b) Msgr. Pavao Žanić imenovan Apostolskim administratorom Dubrovnika

Kako javlja vatikanski "L'osservatore Romano" 9. studenoga 1988. Sveti Otac Ivan Pavao II. imenovao je Apostolskim administratorom "sede plena" dubrovačke biskupije biskupa mostarsko-duvanjskog msgr. Pavla Žanića.

- c) Pomoćni biskup msgr. Stanko Lenič prešao u mir

Sveti Otac Ivan Pavao II. je, prema pisanju "L'osservatore Romano" 6.11.1988. prihvatio molbu ljubljanskog pomoćnog biskupa msgr. Stanislava Leniča za prelazak u mir.

Msgr. Lenič je još 1986, kada je on navršio 75. godinu života, dobio pristanak Sv. Oca da prijeđe u mir; no Sv. Otac mu je ostavio, da se glede datuma, dogovori sa svojim nadbiskupom. Sada je dakle taj dogovor postao pravosnažan.

- d) Novi Misijski nacionalni direktor je Stipo Miloš

Kongregacija za evangelizaciju naroda imenovala je 11.3. 1988. Stipu Miloša, svećenika vrhbosanske nadbiskupije, novim Misijskim nacionalnim direktorom u Jugoslaviji, osim Slovenije, i to na pet godina.

Prefekt spomenute Kongregacije kardinal Tomko je tom prigodom zahvalio i odao priznanje dosadašnjem Nacionalnom direktoru dr. Zvonimiru Baotiću za njegov 14-godišnji misijski rad.

Misijski direktor za Sloveniju je i na-dalje vlč. Franc Mikuž.

e) Novi izbor generalnog tajnika BKJ

Biskupi su na svom jesenjem plenarnom saboru u Zagrebu 12. 10.1988. izabrali ponovno dr. Vjekoslava Milovana za generalnog tajnika BKJ, kojemu je bio istekao raniji petogodišnji mandat.

Početkom kolovoza 1988. počeo je u Tajništvu BKJ, kao suradnik generalnog tajnika, raditi Pero-Ivan Grgić, svećenik banjalučke biskupije.

Biskupska poslanica: LITURGIJA I ŽIVOT CRKVE

Povodom 25. obljetnice liturgijske konstitucije "Sacrosanctum Concilium" izglasane 4.12.1963. godine, biskupi Crkve hrvatskog jezika uputili su sa svoga jesenskog zasjedanja 13.10.1988. vjernicima svoga područja poslanicu pod naslovom: Liturgija i život Crkve.

Kršćansko bogoslužje je svoj blagotvorni utjecaj širilo na cjelokupnu kulturu čovječanstva, pa tako i na kulturu u Hrvata. U okrilju bogoslužja i liturgije začinje se pismenost, znanost i umjetnost, njeguje narodni jezik, što je također utjecalo na odluku II. vatikanskog sabora da u cijeloj latinskoj Crkvi uvede živi jezik u liturgiji.

Suvremena obnova Crkve je počela najprije obnovom liturgije, napose sv. mise. Prvi dokument II. vatikanskog sabora je upravo Konstitucija o liturgiji, koja je primljena s velikom radošću i inicirala svestranu liturgijsku obnovu. Međutim, u međuvremenu su vidljivi i neki nedostaci.

Stoga biskupi Crkve hrvatskog jezika pozivaju i potiču vjernika da se uključe u obnovljeni liturgijski pokret koji će dublje evangelizirati suvremeni svijet i biti dostojna priprava na dvijetisućiti spomen Kristova rođenja.

OSNOVANA EKIPA ZA PASTORAL MLADIH

Već se dugo u našoj pastoralnoj javnosti osjeća potreba za osnivanjem ekipe za pastoral mladih. Naime nekoliko redovničkih zajednica imali su skupine ljudi koji su se bavili i još uvijek se bave pučkim misijama te su se prvenstveno usredotočili na pastoral odraslih, ponajviše puka. Od ove pak godine, u sklopu Katehetskog salezijanskog centra, djeluje ekipa ljudi koji će se intenzivno posvetiti pastoralu mladih. Radi se o osobama s punim radnim vremenom. Njihova je želja biti što više na raspolaganju svim onima koji žele biti pomognuti u ovoj vrsti pastoralne djelatnosti.

Rad će se odvijati na dvije razine: 1) na razini grada Zagreba već je oformljena sustavna ponuda. Radi se skoro svaku večer, u crkvi sv. Martina, Vlaška 36, pod najrazličitijim vidovima s mladima koji nisu vezani uz župne centre. Dobro bi bilo da župnici iz čijih župa studenti odnosno radnička omladina dolazi u Zagreb, upoznaju mlade na ovu mogućnost; 2) na razini domovinske crkve: sve ostale župe, odnosno drugi centri koji se bave pastoralom mladih.

Novoosnovana ekipa nudi slijedeće usluge: duhovne obnove mladih, vikendi, pokornička bogoslužja, najrazličitiji oblici susreta, te zgodni duhovni programi preko ljeta u jednoj od postojećih salezijanskih zajednica. Nisu isključene niti organizacije susreta mladih na razini Evrope.

Sam odlazak ekipe na teren imat će u vidu i pomoć župnicima pod vidom podjeljivanja sakramenta pokore, slavljenja euharistije, pohod bolesnicima i slično. Svakako, naglasak će uvijek biti stavljen na susret s mladima.

Svi oni koji su zainteresirani za usluge ove vrste, neka se što prije prijave kako bi se na vrijeme mogao planirati susret. Već Vam unaprijed kažemo da ćete koji puta imati strpljivosti ako Vaš željeni datum već bude bio rezerviran.

Naša adresa:

Katehetski salezijanski centar

Ekipa za pastoral mladih

V l a š k a 36

41 000 ZAGREB

Tel: (041) 272-791

TEČAJEVI PRIPRAVE ZA BRAK

Nastojanja našeg katehetsko-obiteljskog vjeka, da se uvede daljna priprema za brak, su bila započela u prošloj godini. Tečajevi su održani po većim centrima u biskupijama sa dobrim uspjehom, gledajući na broj sudionika. U ovoj tekućoj godini su ti tečajevi održavani također na više mjesta sa priličnim brojem sudionika. Neki svećenici su ovu novu pastoralnu djelatnost shvatili vrlo ozbiljno i nastoje je sprovesti u pastvi. Nažalost, moramo konstatirati, da se neke župe, pa i pojedine regije, nikako nisu uključile u ovaj vid pastoralne. Takav način stvara velike smetnje onima koji ovu dobru inicijativu provode u život.

Prema anketama koje smo provodili kod pojedinih polaznika tečajeve vidimo da mladi rado prihvataju ove pouke i imaju velike duhovne koristi od ovakvih predavanja. Bilo bi neopros- tivo, pred budućnošću naših mladih naraštaja, ne ispuniti njiho- va očekivanja i poučiti buduće supružnike o njihovim životnim dužnostima i obavezama. Zato molimo sve svećenike, napose župnike, koji su najodgovorniji da se uključe u ovaj način pastoralne i da ovaj zahtjev provedu u djelu.

Znakovi vremena nas prisiljavaju i na daljni rad na ovom području pastoralne, a to je poučavanje mladih bračnih parova u njihovim roditeljskim i odgojiteljskim dužnostima. Kako ćemo stvoriti odgovorne vjernike, ako za to nisu čuli, a kako će čuti, ako ih mi kao učitelji, ne budemo poučavali.

SVIM SVEĆENICIMA
DIJECEZANSKIM I REDOVNIČKIM
SVIM ČASNIM SESTRAMA
BOGOSLOVIMA I SJEMENIŠTARCIMA
SRETAN I VESEO BOŽIĆ I
BLAGOSLOVLJENU NOVU GODINU 1989.
ŽELI OSOBLJE
BISKUPSKOG ORDINARIJAT MOSTAR

RASPORED DIJECEZANSKIH SVEĆENIKA MOSTARSKO-DUVANJSKE
I TREBINJSKO-MRKANJSKE BISKUPIJE

BISKUPSKI ORDINARIJAT MOSTAR

Dr. Ante Brajko, gen. i sud. vikar,
Don Luka Pavlović, gen. vikar
Don Ante Luburić, tajnik
Don Ivan Kordić, bilježnik

SVEĆENIČKI DOM

Don Željko Majić, upravitelj

Stanuju: - Don Ilija Rezo, Dr. Srećko Bošnjak, Don Đuro Kulaš,
Don Mate Šimović i Don Josip Serdarušić

I. ŽUPE MOSTARSKO-DUVANJSKE BISKUPIJE:

BUHOVO:	Don Pavo Filipović, župnik
DREŽNICA:	Don Josip Blažević, župnik
GABELA:	Don Nedjeljko Krešić, župnik
GABELA POLJE:	Don Damjan Raguž, župnik
GORICA-STRUGE:	Don Ivo Pavlović, župnik
GRABOVICA:	Don Marko Lukač, župnik
GRADINA:	Don Nedjeljko Galić, župnik
	Don Antun Pavlović, ž. v.
GRLJEVIĆI:	Don Bariša Čarapina, župnik
JARE:	Don Tomislav Majić, župnik
KRUŠEVO:	Don Vinko Brkić, župnik
LEDINAC:	Don Krešimir Pandžić, župnik
MOSTAR-KATEDRALA:	Don Ivan Vukšić, župnik
	Don Niko Luburić, ž. v.
	Don Ante mr. Pavlović, ž. v.
	Don Jakov Bagarić, ž. v.
" CRKVA NA KAMENU "	Don Ante dr Komadina, gl. urednik
	Don Božo Goluža
	Don Radoslav Zovko
POLOG:	Don Đuro Bender, župnik
POTOCI:	Don Jakov Renić, župnik
	Don Ljubo Planinić, ž. v.
PRISOJE:	Don Mihovil Zrno, župnik
RASKRIŽJE:	Don Pero Marić, župnik
RAŠELJKE:	Don Mijo Klarić, župnik
STUDENCI:	Don Srećko Majić, župnik
	Don Zdravko Ivanković, ž. v.
SUTINA: - I	Don Ljubo Majić, župnik
ŠIPOVAČA-VOJNICI:	Don Ante Ivančić, župnik
VINICA:	Don Jozo Ivančić, župnik
VINJANI:	Don Šćepo Ravlić, župnik
VIR:	Don Petar Leventić, župnik
ZAGORJE:	Don Luka Mamić, župnik

II. ŽUPE TREBINJSKO-MRKANJSKE BISKUPIJE

ALADINIĆI:	Don Ante Đerek, župnik
ČELJEVO:	Don Anđelko Planinić, ž. v.
DOMANOVIĆI:	Don Ivan Kordić, župnik
DRAČEVO:	Don Petar Vuletić, župnik
	Don Jozo Ančić, župnik
	Don Vinko Raguž, ž. v.
GRADAC:	Don Blaž Ivanda, župnik
HRASNO:	Don Rajko Marković, župnik
	Don Milenko Majić, ž. v.
HUTOVO:	Don Ivica mr Puljić, župnik
NEUM:	Don Aleksandar Boras, župnik
PRENJ:	Don Srećko Čulina, župnik
RAVNO:	Don Pero Pavlović, župnik
ROTIMLJA:	Don Ivan Zovko, župnik
STJEPAN KRST:	Don Slavko Maslač, župnik
STOLAC:	Don Mate Puljić, župnik
TREBINJA:	Don Zdravko Petković, župnik
TREBINJE:	Don Božo Polić, župnik

U TUZEMSTVU:

Don Vjekoslav Božo dr Jarak, pri Ordinarijatu
Don Josip Radišić, žk Posavski Bregi
Don Vinko Majić, žv. Bačka Palanka
Don. Želimir dr Puljić, rektor i profesor
bogoslavlja Sarajevo
Don Tadija Pavlović, direktor sjemeništa
u Dubrovniku
Don Ilija Drmić, fil. fak. Zagreb

U INOZEMSTVU:- sv. Jeronim Rim: Don Ratko dr Perić, rektor zavoda
na studiju: don Tomo mr Vukšić, ek. teologija
don Stipe Ivančić, misiologija
don Dragan Filipović, crkv. glazba
don Krešimir Puljić, past. teologija
don Josip Beljan, past. teologija
don Vjekoslav dr Šaravanja

HRV. INOZ. PASTVA:

don Milivoj Galić, Speyer
don Ivica Komadina, Balingen
don Marijan Bevanda, Balingen
don Mile Miljko, Hameln
don Ilija Petković, Schwabisch Gmund
don Josip Ivanković. Göttingen
don Petar Raič, Toronto
don Petar Vuletić, Los Angeles
don Ivan dr Tomas, Rim
don Jozo Zovko, Buenos Aires
don Petar Bulum, Santa Paula, Cal.
don Ante Kutleša, Braunschweig
don Stjepan Vuletić, Bremerhafen
don Ante Ivančić, Dettingen/Ilser
don Ivan Barišić, bisk. Speyer

NJEMAČKA PASTVA:

RAŠPORED OSOBLJA HERCEGOVAČKE FRANJEVAČKE
P R O V I N C I J E

PROVINCIIJSKE SLUŽBE:

Provincijal: FR. JOZO VASILJ

Prov. vikar: FR. DRAGO TOLJ

Definitori: FR. DOBROSLAV BEGIĆ

FR. ANTE PERKOVIĆ

FR. MLADEN HERCEG

FR. MATE DRAGIĆEVIĆ

FR. IVAN BORAS

Tajnik prov: FR. IVAN DUGANDŽIĆ

Meštar novaka: FR. MATE DRAGIĆEVIĆ

Pomoćnik meštra novaka: FR. SLAVKO BARBARIĆ

Tajnik formacije i studija FR. TOMISLAV PERVAN

Ekonom Provincije: FR. DRAGO TOLJ

Meštar bogoslova: FR. TOMISLAV PERVAN

Promicatelj duh. zvanja: FR. JOZO KRIŽIĆ

Asistent FSRA: FR. KAMILO MILAS

Tajnik za misijsku evangeli-
zaciju: FR. ANTE IVANKOVIĆ

Arhivar i knjižničar: FR. Andrija Nikić

Provincijalni delegat za
inozemstvo FR. KARLO LOVRIĆ

FRANJEVAČKI SAMOSTAN MOSTAR, M. Gupca 14, 88 000 Mostar

1. Fr. Jozo Vasilj, provincijal
2. Fr. Drago Tolj, provincijski vikar, ž. v.
3. Fr. Ivan Ševo, gvardijan, ž. v.
4. Fr. Mićo Pinjuh, župnik, sam. vikar, pročelnik vjeća za
katehetsko-pastoralnu djelatnost
5. Fr. Čedomil Škrobo, isp.
6. Fr. Filip Sivrić
7. Fr. Hadrijan Sivrić, ž. v. ,administrator Nevesinja
8. Fr. Gojko Musa, ž. v. suradnik "Svjetla Riječi"
9. Fr. Vlado Lončar, ž. v.

10. Fr. Andrija Nikić, ž. v. prov. arhivar i knjižničar
11. Fr. Ivan Dugandžić, tajnik provincije, ž.v.
12. Fr. Tomislav Pervan, ž. v. meštar ogoslova, tajnik formacije i studija, pročelnik vijeća za formaciju i studij
13. Fr. Ljudevit Lasta, ž. v.
14. Fr. Ljubo Čutura, ž. v.
15. Fr. Željko Grubišić. ž. v.
16. Fr. Nikola Pandžić. brat
17. Fr. Franjo Čavar. brat
- 18- Fr. Milan Jukić, brat

ČAPLJINA: Fr. Slavko Antunović, župnik
Fr. Eugen Tomić, ž. v.
Fr. Mića Stojić, ž. v.

ČERIN: Fr. Berislav Kutle, župnik
Fr. Ljudevit Rupčić, ž.v.
Fr. Umberto Lončar, ž. v.
Fr. Ante Leko, ž. v.

ČITLUK: Fr. Zdenko Karačić, župnik
Fr. Kamilo Milas, ž. v., pročelnik FSRA
Fr. Jure Brkić, ž. v.

BLAGAJ: Fr. Nedjeljko Martinović. župnik
Fr. Ferdo Majić, ž.v.

GORANCI: Fr. Kornelije Kordić, župnik

GRADNIČI: Fr. Ante Perković, župnik

MEĐUGORJE: Fr. Leonard Oreč, župnik
Fr. Dobroslov Stojić, ž. v.
Fr. Viktor Kosir, ž. v.
Fr. Petar Ljubičić, ž. v.
Fr. Luka Marić, ž. v.
Fr. Ivan Landeka, ž. v.

PLOČE-TEPČIĆI: Fr. Drago škrobo, župnik

FRANJEVAČKI SAMOSTAN HUMAC, 192, 88320 Ljubuški

1. Fr. Zoran Senjak, gvardijan, ž. v.
2. Fr. Velimir Mandić, župnik i sam. vikar
3. Fr. Srećko Granić, isp.
4. Fr. Mutimir Ćorić, isp.
5. Fr. Janko Bubalo, isp.
6. Fr. Vinko Dragičević, ž. v.
7. Fr. Jakov Lovrić, ž. v.
8. Fr. Stanko Vasilj, isp.
9. Fr. Luka Sušac, ž. v.
10. Fr. Andjeo Herceg, ž. v.
11. Fr. Žarko Ilić, ž. v. urednik "Kršnog zavičaja" i tajnik
za pravdu, mir i ekologiju
12. Fr. Ivan Kvesić, ž. v., zborovođa
13. Fr. Dane Karačić, ž. v.
14. Fr. Slavko Barbarić. pomoćnik meštra novaka, ž. v.
15. Fr. Mate Dragičević, meštar novaka
16. Fr. Petar Topić. ž. v.
17. Fr. Veselka Kvesić, ž. v.
18. Fr. Mijo Križanac, brat

DRINOVCI: Fr. Dobroslav Begić, župnik
Fr. Krsto Ravlić, ž. v.
Fr. Vlado Buntić. ž. v.

GORICA: Fr. Vlatko Kozina, župnik, moderator pučkih misija
Fr. Veselko Sesar, ž. v.
Fr. Bernard Marić, ž. v.

GRUDE: Fr. Ante Bašić, župnik
Fr. Stipe Biško, ž. v.

KLOBUK: Fr. Tihomir Kutle, župnik

RUŽIĆI: Fr. Klement Galić, župnik

TIHALJINA: Fr. Jozo Zovko, župnik

VELJACI: Fr. Marko Jurič, župnik
Fr. Ivan Boras, st, ž. v.
Fr. Mariofil Perić, ž. v.

VITINA: Fr. Bogomir Zlopaša, župnik, zamjenik gl. ur.
"Svjetla Riječi"
Fr. Jozo Pejić, exprov., na raspolaganju prov., ž.v.
Fr. Bono Krndelj, ž. v.
Fr. Tomislav Vlašić, ž. v. (privremeno u Italiji)

FRANJEVAČKI SAMOSTAN ŠIROKI BRIJEG, 88220 Lištica

1. Fr. Marinko Leko, gvardijan, upravitelj svetišta, ž. v.
2. Fr. Petar Vlašić, župnik
3. Fr. Branimir Musa, sam. vikar, ž. v.
4. Fr. Vojislav Mikulić
5. Fr. Berislav Mikulić, ž. v.
6. Fr. Blago Karačić, ž. v.
7. Fr. Teofil Leko, ž. v.
8. Fr. David Zubac, ž. v.
9. Fr. Zdenko Galić, ž, v,
10. Fr. Alojzije Sesar, ž. v.
11. Fr. Grga Martić, ž. v.
12. Fr. Bonifacije Barbarić, ž. v.
13. Fr. Serafin Hrkać, ž. v. profesor u novicijatu, knjižničar
15. Slobodan Lončar, tercijar

MOSTARSKI GRADAC: Fr. Vinko Mikulić, župnik

CRNAČ: Fr. Leonard Hrkać, župnik

KOČERIN: Fr. Ivan Boras ml., župnik
Fr. Alojzije Bošnjak, ž. v.
Fr. Ferdo Boban, ž. v.

LJUTI DOLAC: Fr. Stanko Pavlović, župnik
Fr. Andrija Šoljić, ž. v.

POSUŠJE: Fr. Jouo Jolić, župnik
Fr. Ante Tomas, ž. v.
Fr. Marko Dragičević st., ž- v-
Fr. Ante Pranjić. ž. v.

POSUŠKI GRADAC: Fr. Mladen Hrkać, župnik

RASNO: Fr. Ante Ivanković, župnik, pročelnik tajništva
za misije

IZBIČNO: Fr. Dinko Maslač, župnik

FRANJEVAČKI SAMOSTAN DUVNO, B. Kovačevića 37, 80240 Duvno

1. Fr. Gabrijel Mioč, gvardijan, urednik "Svete Baštine" pročelnik komisije za izdavačku djelatnost
2. Fr. Jozo Križić, župnik i sam. vikar
3. Fr. Ivo Bagarić, ž. v.
4. Fr. Ferdo Vlašić, ž. v., pročelnik vjeća za duhovnost
5. Fr. Jakov Bubalo, lektor "Svete Baštine"
6. Fr. Viktor Nuić, glavni urednik "Svete Baštine", pročelnik komisije za izradu provincijalnih statuta i programa odgoja
7. Fr. Oton Bilić, ž. v.
8. Fr. Augustin Barać
9. Fr. Vinko Bebek, ž. v.

BUKOVICA: Fr. Ante Šaravanja, župnik
Fr. Ante Penava, ž. v.

KONGORA: Fr. Luka Zorić, župnik

ROŠKO POLJE: Fr. Marko Dragičević ml., župnik

SEONICA: Fr. Zrinko Čuvalo, župnik
Fr. Vlatko Soldo, ž. v.

ŠUICA: Fr. Franjo Mabić, župnik

FRANJEVAČKI SAMOSTAN KONJIC, 88400 Konjic

1. Fr. Ante Marić, gvardijan i župnik
2. Fr. Svetozar Kraljević, sam. vikar, ž. v.
3. Fr. Petar Krasić, ž. v. administrator kapelanije Polja i upravitelj kuće u Masnoj Luci
4. Fr. Drago Čolak, ž. v. administrator za Glavatičevo
5. Fr. Drago Pažin, ž. v.

JABLANICA: Fr. Rade Dragičević, župnik

BIJELO POLJE - Samostan časnih sestara: Fr. Mladen Herceg

NAŠI POKOJNICI

+ Ivan ŠILJEG - U srijedu 14. rujna 1988. godine u prometnoj nezgodi kod Opuzena, završio je svoje zemaljsko putovanje naš bogoslov Ivan Šiljeg iz župe Gabela. U 23. godini njegova života prestalo je njegovo uspinjanje prema Kristovu oltaru. Sprovodnim obredima i misi ukopa predsjedao je mostarski biskup mons. Pavao Žanić uz pratnju preko 100 svećenika, redovnika, bogoslova, časnih sestara i sjemeništara. Biskup je pod misom održao i prigodnu homiliju, a na koncu mise od Ivana se oprostio, uz izraze sućuti njegovoj obitelji, rektor sarajevske bogoslovije dr. Želimir Puljić te mjesni župnik don Mate Šimović.

Neka Gospodin našem bogoslovu Ivanu udijeli vječni pokoj u nebu, a njegovim roditeljima Vidanu i Mari, braći i sestrama podari utjehu u njihovoj boli što su ga izgubili.

+ fra Pio NUIĆ -. Rodio se u Drinovcima 25. ožujka 1910. Osnovnu školu je završio u rodnom mjestu, a gimnaziju na Širokom Brijegu. U franjevački red je stupio 1928. Filozofsko-teološki studij završio je u Mostaru i zaređen za svećenika 1934. godine. U Beču je studirao tehničku školu i građevinsku akademiju, koje je završio 1939. godine. Prije rata bio je profesor umjetnosti, poslije rata kapelan, definator i prokurator provincije. Nakon rata vodi obnovu samostanskih objekata, župskih stanova i crkava. Projektirao je tridesetak crkava, župskih stanova i vjeronaučnih dvorana. Većinu svoga života proveo je u mostarskom samostanu, gdje je i umro u 79-oj godini života, 30. studenog 1988. godine. Sprovodnu misu predvodio je fra Drago Tolj- provincijalni vikar, budući da je provincijal bio odsutan. Koncelebriralo je tridesetak svećenika u crkvi sv. Petra i Pavla u Mostaru. Od pokojnika su se oprostili fra Drago Tolj u ime provincije, msgr Ante dr. Brajko, generalni vikar biskupije u ime dijecezanskog svećenstva i biskupije, fra Dobroslav Begić u ime rodne župe Drinovci i gvardijan fra Ivan Ševo u ime samostana.

Fra Pio je pokopan na groblju Šoinovac u samostansku grobnicu koju je sam projektirao.

Preporučujemo ga u molitve i molimo gospodina da mu udjeli vječni mir i radost u nebeskom kraljevstvu.

POKOJ VJEČNI DARUJ IM GOSPODINE!

